

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN LİSANS DÖNEMİNDE ALDIKLARI MÜZİK
EĞİTİMİNİN MESLEKİ YAŞANTILARINA OLAN ETKİLERİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Melisa KARAN

Tez Danışmanı
Prof. Nuray ÖZEN

ANKARA-2008

TEŞEKKÜR

Araştırmamın her aşamasında bilgi birikimi ve tecrübesiyle bana yol gösteren, olumlu eleştirilerini sunan değerli tez danışmanım Sayın Prof. Nuray ÖZEN' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Araştırmamı gerçekleştirmek için hiçbir zaman bilgisini, ilgisini esirgemeyen kıymetli hocam Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Md. Yrd. Sayın Yrd. Doç. Dr. Sabri ÇELİK'e, anket sorularımın hazırlanmasına fikir ve önerileriyle katkıda bulunan Arş. Gör. Demet AYDINLI' ve Arş.Gör. Ferit BULUT' a ayrıca sevgi ve ilgileriyle her zaman yanımda olan değerli annem Demet KARAN' a, babam Ali KARAN' a ve sevgili arkadaşlarım Beyzagül KAPÇAK, Şeydagül KAPÇAK, Cengiz KARA ve Jale BOZKURT' a teşekkürlerimi sunarım.

ANKARA

Melisa KARAN

ÖZET

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ YETERLİLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Karan, Melisa
Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Nuray ÖZEN ,
11.03.2008

İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri tarafından verilen müzik eğitimi, bireyin müziksel yaşantısının temellerinin atılması açısından büyük önem taşır. Araştırmada, İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi ile ilgili bilgi ve birikimleri ile ders içinde ve ders dışında yaptığı müziksel etkinliklerin belirlenmesi ve bu yöndeki eksikliklerin saptanıp iyileştirici çözümler bulunması amaçlanmıştır. Bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı'na belirlenen Ankara ili Keçiören ilçesindeki A, B, ve C tipi olmak üzere 6 ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüş ve değerlendirmeleri incelenmiştir.

Araştırma, betimsel bir alan araştırmasıdır. Araştırmada kullanılan veriler, konu ile ilgili detaylı bir literatür taraması yapılarak ve araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Hazırlanan ankette sınıf öğretmenlerinin mesleki birikimleri ve uyguladıkları ders içi ve ders dışı etkinlikler ile ilgili bilgiler içeren 20 çoktan seçmeli ve 1 açık uçlu soru yer almaktadır. Araştırmanın örneklemini, araştırmanın evreninden küme yöntemiyle seçilmiş 6 okulun 2006- 2007 öğretim yılında görev yapan 80 sınıf öğretmenidir. anketin ilk 20 sorusu için yapılan değerlendirmeler ve istatistiksel veriler bu sayıya göre hazırlanmış ve açık uçlu sorularına verilen yanıtlar araştırmanın sonuç bölümünde değerlendirilmiştir.

Çalışmada analizler için elde edilen anlamlılık düzeyi (P) 0.05 hata düzeyinde değerlendirilmiştir. Tüm analizler ölçeği meydana getiren maddeler düzeyinde ayrı ayrı yapılmış, her bir soruya ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere

tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca her bir tabloya ilişkin çubuk grafikleri verilerek yorumların daha kolay yapılması sağlanmış, gruplar halinde verilen sorulara ilişkin yanıtların bir arada yorumlanabilmesini sağlamak için çoklu çubuk grafikleri elde edilmiştir. Her bir seçenek için verilen cevapların frekans sayıları ve yüzdeleri grafiklerin hemen üstünde yer alan tablolardan görülebilmektedir. Çalışmada yer alan analizler SPSS 15. 0 paket programı kullanılarak elde edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi dersi ile ilgili bilgi ve birikimlerinin teorik bilgileri ağırlıklı olarak içerdiği ve bu nedenle uygulama esnasında güçlüklerle karşılaştıkları, ders içi ve ders dışı müziksel etkinlikleri uygulamak için ilköğretim okullarının yeterli materyal ve fiziki koşullara sahip olmadıkları saptanmış ve eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği programı kapsamında verilen müzik eğitimi dersinin içeriğinin genişletilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerden sonra öğrencilerin davranışlarında olumlu değişiklikler olduğu belirtilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre bu etkinliklerin öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarında da büyük ölçüde olumlu değişiklikler meydana getirdiği saptanmıştır.

Araştırmanın ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin daha verimli çalışmalar yapabilmesi için, eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümlerindeki müzik eğitimi ile ilgili müfredatın içeriğinin gelişmesini ve ilköğretim okullarındaki fiziksel koşulların müzik eğitimi için daha elverişli hale getirilmesini vurgulamak açısından önemli olduğu düşünülmekte, Eğitim fakültelerinde ve ilköğretim okullarındaki müzik eğitime verilen önemin artırılması ve öğrencilerin ders içi ve ders dışı etkinliklere katılımının teşvik edilmesi önerilmektedir.

Bilim Kodu : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Anahtar Kelimeler : Müzik, Eğitim, Sınıf Öğretmeni

Sayfa Adedi : 56

Tez Yöneticisi : Prof. Nuray ÖZEN

ABSTRACT

A STUDY UPON THE ADEQUACY OF THE TEACHERS WORKING IN ELEMENTARY SCHOOLS IN THE FIELD OF MUSIC EDUCATION

Karan, Melisa
Post-graduate, Music Education Discipline
Thesis Consultant: Prof. Nuray ÖZEN ,
11.03.2008

The music education given by the teachers working in elementary schools is critically important for laying the foundations of the music experience of individuals. It is aimed in this study to specify the knowledge and experience, about music courses, of the teachers working in elementary schools, as well as their activities inside the class and outside the class, and determine the shortcomings in this field and find curative solutions. To this end, opinions and evaluations of the form masters working in 6 elementary schools, in Ankara, in the types of A, B and C, as determined by local education authority, have been examined.

This study is a descriptive field survey. The data used in the study have been collected by searching through the literature at length in this field and, via a survey built up by the researcher. In the survey, there are 20 multiple choice questions and 1 open-ended question prepared by form masters, containing information about professional knowledge and the activities inside and outside the class. The subjects of the study are 120 form masters, working in 6 schools chosen by set method from the research universe, in the 2006- 2007 academic year. However, due to the fact that there are 80 surveys including reliable data, assessments done for the first 20 questions of the survey and statistical data have been prepared according to this number.

The level of significance obtained in the study, for the analysis, has been evaluated at (P)0.05 error level. All analyses have been done, at the level of sections making up the scale, one by one, and frequency distributions and percentages, related

to each question, have been given in form of tables. Furthermore, easier interpreting has been provided by giving the bar charts for each table, and multiple bar charts have been achieved to provide interpretation of the question groups. It is possible to see frequency numbers and percentages of the answers given for each choice, from the tables places just above the graphics. The analysis taking part in the study has been achieved by using the program SPSS 15.0.

According to the findings achieved in the study, it is determined that the knowledge and acquisition of the knowledge related to the music education course of the form masters include theoretical information predominantly, and due to this fact, it is determined that they have difficulties in implementation. Additionally, it is determined that the elementary schools do not have enough materials and physical conditions to enable the form masters to perform their music activities inside and outside the class, and it is clarified that the contents of the music education course given within the form mastership program of teachers' college have to get extended.

The research is considered to be significant since the points of developing the music curriculum in form mastership and making the physical conditions of elementary schools more favourable for music education have been stressed in order to help form masters to work more efficiently. It is suggested that more emphasis should be put on music education and the students should be encouraged to take part in activities both inside and outside the class.

Science code	: Fine Arts Education Discipline Music Teaching Discipline
Keywords	: Music, Education, Form Master
The number of the pages	: 56
Thesis administrator	: Prof. Nuray ÖZEN

TANIMLAR

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Ertürk, 198:12).

Müzik Eğitimi: Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı (ve yöntemli) olarak müziksel davranışlar kazandırma veya bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı (ve yöntemli) olarak müziksel değişiklikler oluşturma sürecidir (Uçan,2004: 3).

Sınıf Öğretmeni: ilköğretimin ilk beş yılında yani ilkokul döneminde görev yapan öğretmenlerdir (Senemoğlu, 2003, Sayı:5:154).

Birinci Kademe: İlköğretim okullarında 1.,2.,3.,4. ve 5. sınıfları kapsar (Gülcan, 1988 : 463).

İkinci Kademe: İlköğretim okullarında 6., 7. ve 8. sınıfları kapsar (Gülcan, 1988: 463).

A Tipi Okul: Bir ilçedeki sınıf ve öğretmen sayısı en yüksek olan okullara denir (<http://www.turkcebilgi.com>).

B Tipi Okul: Bir ilçedeki sınıf ve öğretmen sayısı orta derecede olan okullara denir (<http://www.turkcebilgi.com>).

C Tipi Okul: Bir ilçedeki sınıf ve öğretmen sayısı en düşük olan okullara denir (<http://www.turkcebilgi.com>).

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	V
TANIMLAR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	VIII
TABLOLARIN LİSTESİ.....	XI
BÖLÜM 1.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1 Problem cümlesi.....	7
1.2 Alt Problemler.....	7
1.3 Amaç.....	8
1.4 Önem.....	8
1.5 Varsayımlar.....	9
1.6 Sınırlılıklar.....	10
BÖLÜM 2.....	11
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	11
BÖLÜM 3.....	14
YÖNTEM.....	14
1.1 Araştırma Modeli.....	14
1.2 Evren.....	14
1.3 Örneklem.....	15
1.4 Verilerin Analizi.....	15
BÖLÜM 4.....	16
BULGULAR VE YORUMLAR.....	16
3.1. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Görevde Bulunma Sürelerine İlişkin Bulgular.....	16
3.2 Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim –Öğretim Sürecinde Müzik Dersi’ne Yönelik Edindiği Bilgilere İlişkin Bulgular.....	17
3.3. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim –Öğretim Sürecinde Edindikleri Bilgileri Mesleki Yaşantılarına Yansıtabilme Durumlarına İlişkin Bulgular.....	19
3.4. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ses Eğitimi ve Şarkı Repertuarı Oluşturma Konusundaki Bilgi ve Birikimlerine İlişkin Bulgular.....	22

3.5. Araştırmaya katılan Sınıf öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Konusundaki bilgi ve Birikimlerine İlişkin Bulgular.....	25
3.6. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi'ni Bir Başka Dersle Değerlendirme Durumlarına İlişkin Bulgular.....	26
3.7. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi'nde Kullandıkları Yöntemlerin Yoğunluk Derecelerine İlişkin Bulgular.....	28
3.8. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müziğe Yeteneği Olan Öğrencileri Saptamak İçin Kullandığı Yöntemlere İlişkin Bulgular.....	29
3.9. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi'ni Diğer Derslerle İlişkilendirmelerine Yönelik Bulgular.....	31
3.10. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Okullarındaki Müzik Öğretmenleriyle Yaptıkları Çalışmalara İlişkin Bulgular.....	32
3.11 . Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Günlük yaşantılarında Müziksel Etkinlikleri Takip Edebilmesine İlişkin Bulgular.....	34
3.12. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders İçinde uyguladığı Yöntemlere İlişkin Bulgular.....	37
3.13. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders Dışında Yaptıkları Müziksel Etkinliklere İlişkin Bulgular.....	38
3.14. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müziksel Beğenilerini Geliştirmek İçin Uyguladıkları Yöntemlere İlişkin Bulgular.....	40
3.15. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Müzik Dersi İçin Kullanılan Sınıf Ortamının ve Materyallerin Yeterliliği Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	41
3.16. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışında Yapılan Müziksel Etkinliklere Katılan Öğrencilerin Gösterdikleri Kişisel Davranış Değişiklikleri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	43
3.17. Müziksel Etkinliklerin Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Yaşantısına Olan Etkilerine İlişkin Bulgular.....	44
3.18. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarındaki Müzik Eğitimine ilişkin Genel Görüş ve Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular.....	45

BÖLÜM V	46
SONUÇVE ÖNERİLER	46
4.1 Sonuçlar.....	46
4.2 öneriler.....	50
Yapılabilecek diğer araştırmalar	52
KAYNAKÇA	53
EKLER	56

TABLOLARIN LİSTESİ

Tablo 1. Görev süresine ilişkin frekans dağılımı ve yüzdeler.....	16
Tablo 2. Mesleğe başlamadan önceki eğitim-öğretim sürecinde edinilen bilgi ve birikimlerin yeterlilik düzeyine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	18
Tablo 3. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan müzik eğitimi dersi kapsamında edinilen teorik ve pratik bilgilerin sınıf içi etkinliklere hangi ölçüde yansıdığına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	19
Tablo 4. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan müzik eğitimi dersinin ve bu dersin içeriğinin mesleki yaşantıdaki etkilere hangi ölçüde yansıdığına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	20
Tablo 5. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan ses eğitiminin yeterli olduğuna ve okul ortamında bu bilgi ve birikimlerin eksiksiz olarak aktarılabildiğine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	22
Tablo 6. Şarkı repertuarı hazırlamada çekilen güçlük ve yeterli kaynaklara ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	23
Tablo 7. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde alınan çalgı eğitiminin yeterliliğine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	25
Tablo 8. Müzik dersinde gerekli görülen durumlarda başka bir dersin konusunu işlemeye ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	26
Tablo 9. Müzik dersini işleyiş biçiminde kullanılan yöntemlerin yoğunluk derecelerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	28
Tablo 10. Sınıf içinde müziğe yeteneği olan öğrencileri saptamak için kullanılan yöntemlerin yoğunluk derecelerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	29
Tablo 11. Müzik dersinin diğer derslerle ilişkilendirilmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	31
Tablo 12. Okulda görev yapan müzik öğretmeni ya da öğretmenleriyle fikir alış-verişi ve ortak çalışmalar yapılmasına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	32
Tablo 13. Günlük yaşantıda müziksel etkinliklerin takip edilmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	34
Tablo 14. Bireye en çok uyan müziksel etkinliklere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	35
Tablo 15. Ders içinde yapılan müziksel etkinliklerde uygulanan yöntemlere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	37
Tablo 16. Ders dışında yapılan müziksel etkinliklerde en çok uygulanan seçeneğe ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	38
Tablo 17. Öğrencilerin müziksel beğenilerini geliştirmek için uygulanan yöntemlere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	40
Tablo 18. Müzik dersi için kullanılan sınıf ortamının ve materyallerin yeterliliğine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	41
Tablo 19. Ders içi ve ders dışında yapılan müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin gösterdikleri kişisel davranış değişikliklerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	43
Tablo 20. Etkinliklerin bireylerin müziksel yaşantısına olan etkilerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.....	44

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bireyin varoluşundan bu yana sosyal ve fiziksel çevresine uyum sağlama çabası bir takım toplumsal davranış kazanımlarını da beraberinde getirmiştir.

Genel anlamda her insan doğumundan ölümüne kadar devamlı bir eğitim süreci içindedir. Çünkü her insan bir çevre içinde yaşamak zorundadır. İnsanın çevresinin etkisinden kendisini kurtarması mümkün değildir. Dolayısıyla insan, çevresinden gelen etkilere karşı tepkiler yaparak devamlı girişimlerde bulunur. Bu girişimler sırasında insan çevresindeki karıştına etkilerde bulunur veya onun etkilerini kabul eder İnsan çevresindeki karıştı ile gerek etkin, gerekse edilgin etkileşimi sonucunda yeni bilgiler ve tavırlar kazanarak davranışında değişimler meydana getirir. İnsanın çevresiyle etkileşimde bulunmasına yaşantı denir. Bu yüzden insan, yaşantısı ile davranışlarını devamlı olarak değiştirerek ömrü boyunca eğitim süreci içinde bulunmaktadır (Başaran, 1974:10).

Eğitim, bir yandan değişen ve gelişen koşullara bireylerin uyumunu sağlarken diğer yandan hızla çoğalan bilgi birikimini bireylere kazandırmaya çalışmaktadır. Bu yönüyle eğitimin önemi azalmak yerine daha da artmaktadır. Bu koşullarda öğretmen, bilen konumundan öğrenen konumuna geçmiştir. Artık öğretmen tek bilen değil, öğrenci ile birlikte planlayan, uygulayan ve sonuçlarını birlikte analiz eden konumdadır. “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirme süreci” olarak tanımlanan eğitim bu gerçeği doğrulamaktadır (Ertürk, 1984: 12; Aykaç, 2005:1).

Eğitim süreci bireyin doğumuyla birlikte ailede başlar ve planlı, programlı bir kurum olan okul ile devam eder. Okulda bireyin etkinliklere aktif olarak katılmasından sorumlu olan kişi ise öğretmendir. Özellikle ilköğretim kademesinde öğretmenin taşıdığı sorumluluk, bireyin sağlıklı bir şekilde kendini

geliştirebilmesinde çok etkileyici bir role sahiptir. Çünkü bu dönemde kazanılan davranışlar bireyin gelecekteki yaşamını doğrudan etkilemektedir (Gökçe, 2004: 214).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası ile belirlenmiş olan eğitim sistemi “örgün eğitim” ve “yaygın eğitim” olmak üzere iki alt sistemden oluşmaktadır.

Örgün eğitim, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında, belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireyler için yapılan düzenli eğitimidir. Örgün eğitim; okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır. Okul öncesi eğitim; isteğe bağlı olarak zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş 36- 72 ay grubundaki çocukların eğitimini kapsar. İlköğretim kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir. Ortaöğretim kurumları, lise ve dengi okulları kapsar. Yükseköğretim, kurumları; üniversite, fakülte, enstitü, konservatuar, meslek yüksek okulu ile uygulama-araştırma merkezlerinden oluşmaktadır.

Yaygın eğitim, okuma-yazma öğretmek, öğrencilerin eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli olanağı hazırlamak, öğrencilerin, bilimsel, teknolojik ekonomik sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlarını kolaylaştıracı eğitim olanağı sağlamak amacını taşır (MEB İstatistik 2002).

Kısaca örgün ve yaygın eğitim kurumları, öğrencileri ilgi,yeti ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirip etkin ve yararlı bir öğrenme sürecini gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.Özellikle öğrencilere temel eğitimin verildiği ilköğretim okulları ve bu okulların 1. ,2. ,3. ,4.ve 5.sınıflarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin yeri ve önemi büyüktür.

Sınıf öğretmeni, ilköğretimin ilk beş yılında yani ilkokul döneminde görev yapan öğretmenlerdir (Senemoğlu , 2003, Sayı:5 :154).

Çocuklara ilk yıllarda verilecek eğitimin niteliği, gelecekteki başarıları, okula derslere ve kendilerine karşı tutumları üstünde önemli bir etkiye sahiptir. Bu durumda ilkokul döneminde çocukla etkileşimde bulunan kişilerin, özellikle de çocukların geleceğini biçimlendirmede ve sağlıklı bir kişilik kazandırmada büyük rolü olduğunu söylemek mümkündür.

Sınıf öğretmeni, ilkokul programında yer alan konu alanlarına ait bilgileri çocuklara aktaran, onları araştırmacılığa, yaratıcılığa, girişkenliğe yöneltten, kendilerine ve dış dünyaya karşı olumlu tutumlar geliştirmelerine yardım eden, başkalarıyla etkili iletişim kurma becerilerinin gelişimini sağlayan kişidir. Bu durumda yarının büyüklerinin nitelikleri, büyük ölçüde o günün sınıf öğretmenlerinin niteliklerinden etkilenmektedir. Toplumda iyi vatandaşın, nitelikli ana-babanın, nitelikli meslek adamının, nitelikli politikacının temelleri ilkokul öğretmenleri tarafından oluşturulmaktadır. O halde sınıf öğretmenliği, çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkmayı amaçlayan toplumumuzda hizmet öncesinde ve hizmet içinde özel bir eğitimi gerektiren bir meslek alanıdır.

Bu meslek alanını seçen bireylerin eğitim fakültelerinde edindikleri bilgi ve birikimin içeriği mesleki yaşantılarındaki başarılarının büyük oranda etkileyeceği için önem taşır. Kültürel ve sanatsal açıdan donanımlı bir eğitimcinin yetiştireceği bireylerin yaşam kalitelerinin yüksek olacağı düşünüldüğünden eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümlerinde verilen sanat eğitiminin büyük önem taşıdığı varsayılmaktadır.

Sanat eğitiminin önemli bir kolu olan müzik dersi ile ilgili Türkiye’de Cumhuriyet döneminde ve öncesinde sınıf öğretmeni yetiştirilmesi alanında özgün ve başarılı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. 1927-1928’den itibaren açılan Köy Muallim mekteplerinin 1. ve 2. sınıflarında haftada ikişer, 3. sınıfında haftada birer saat “**Musiki**” dersi vardır (Yücel, 1994: 210-254). 17.04.1940 tarih ve 3803 sayılı yasa ile açılan Köy enstitülerinde beş öğretim yılı boyunca haftada ikişer saat “**Müzik**” dersi okutulmuştur. Bu derslerde müzik eğitimi “çocuk ruhunun özelliklerine göre” bir bütün olarak kabul edilmiş; kuram, solfej, imla, şarkı eğitimi, çalgı eğitimi

birlikte yürütülmüştür. Öğretmen adayının ulusal zevkinin oluşturulmasında türkü ve halk oyunlarından geniş ölçüde yararlanılmıştır. Bu öğretim kurumlarında müzik dersi zorunlu okutulan ve önem verilen derslerden biridir (Gedikoğlu, 1971).

Günümüzde de Üniversitelerin Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi derslerine de yer verilmektedir Sınıf Öğretmeni adayları 3. yarıyıl 2 kredilik **“Müzik I”**; 4. yarıyıl 2 kredilik **“Müzik II”** ve 5. yarıyıl üç kredilik **“Müzik Eğitimi”** derslerini zorunlu olarak almaktadır Müzik I dersinde “Eğitimde müzik; rolü ve içeriği; temel müzik bilgileri, nota yazmanın doğası ve amacı, çalgı ve ses eğitimine giriş; toplu çalma ve söyleme; yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme, okuma ve yazma çalışmaları”na yer verilmektedir. Müzik II dersinde “Müzik öğelerini tanıma, dinleme, seslendirme, besteleme çalışmaları, müziğe tarihsel bakış, diğer kültürlerdeki müziksel yapılar, müzik becerilerinin geliştirilmesi, çalgı ses ve nota eğitimi, müzikte ünitelere uygun konular, oyunlar çocuk müzikleri” konuları yer almakta; Müzik Eğitimi dersinde de “İlköğretimde I. kademe müzik ders programının incelenmesi müziğin diğer derslerle ilişkileri. İlköğretim I. kademe uygulanan müzik öğretimi yöntem ve teknikleri; müzik ders planlarını hazırlama, performansın değerlendirilmesi, müzik öğretiminde sınıf yönetimi, müzik becerilerinin geliştirilmesi; dinleme, söyleme, çalma ve besteleme çalışmaları” konuları uygulanmaktadır. Bu derslerin, programı incelenen Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde zorunlu ortak ders olarak yer aldığı görülmüştür. Ancak bazı bölümlerde tamamlayıcı farklı dersler de yer almaktadır. Örneğin Dokuz Eylül Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde 6. yarıyıl “Toplu Çalgı Eğitimi”, 7. Yarıyıl da “Toplu Ses Eğitimi” derslerinin yer aldığı görülmüştür. Ankara Üniversitesi EBF İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programında 6. yılda “Yaratıcılık” dersinin verildiği görülmüştür. Öte yandan **“Sanat Eğitim Kuram ve Yöntemleri”** ve **“İlköğretimde Drama”** derslerinde de müzik eğitimi tamamlayan konular bulunmaktadır. Sınıf Öğretmenliği eğitiminin 1980’lerden itibaren üniversite düzeyine yükselmesine karşın, Köy enstitülerinin kapatılması, ilk öğretmen okullarının tasfiyesi ve özellikle 1990’lı yıllarda öğretmenlik mesleğine uzak alanları bitirmiş gençlerin sınıf öğretmeni olarak atanmalarından sonra öğretmen yetiştirme alanında önemli bir nitelik kaybı yaşanmıştır. 1980’li yıllarda yapılan bir

araştırmada, ilköğretim okulunun amaçlarının yönetici ve öğretmenlerin yaklaşık yarısınca anlaşılamaması yüzünden amaçların uygulayanlarca gerçekleştirilme düzeyinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Doğan-Külahçı, 1986: 34).

Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde verilen müzik eğitimin niteliksel düzeyine ve bu kurumların müzik eğitimi açısından dış verimliliğine ilişkin olarak da araştırmalara gereksinim vardır. Bu alanda yapılan bir araştırmaya göre, “...eğitim fakültelerinde teorik bilgilere, pratik bilgilere nazaran daha fazla önem verilmektedir ve maalesef aday öğretmenin geleceğe tam olarak hazırlanamadığı görülmüştür...”(Barışeri, 1974:1).

Bu nedenle sınıf öğretmenin yapacağı uygulamalar, ders içi ve ders dışı etkinlikler büyük önem taşır. Çünkü bu etkinlikler çocuğun kendisi ve çevresiyle olan iletişimini güçlendirip sosyalleşmesini sağlar.

“Küçük yaşlardan itibaren müziksel aktivite içinde bulunarak müzikle beslenen ve desteklenen çocukların ruhsal ve bedensel yönden daha sağlıklı bir gelişim sergiledikleri gözlenmektedir.”(Yıldız,2002: 6).

Çocukların sosyalleşmesinde grup çalışmasının yeri ve önemi çok büyüktür. Grupla söyleme esnasında çocuk sesini kullanmayı, denetlemeyi ve uyum içinde söylemeyi öğrenir. Bu bir topluluk içinde bireyi sosyalleştirip aktif bir hale getirebileceği gibi işbirliğine dair disiplin kazanacağı, enerjisini olumlu bir şekilde yönlendirebileceği bir etkinliktir. Bu etkinliklerin lideri ve uygulatıcısı olan öğretmen yeteneği, bilgisi ve donanımıyla öğrencileri yetiştirip hayata hazırlar.

İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programında, birinci devre (1.,2.,3.sınıflar) müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre (4,5.sınıflar) müzik derslerinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre (6,7,8.sınıflar) müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır. Ancak bazı müzik eğitimcilerinin de önemle vurguladığı gibi müzik eğitimcisi yetiştirme alanında genellikle ortaöğretim ve ilköğretimin III. devresi (6,7,8.sınıflar) ön plana

çıkmakta, ilköğretimin I.ve II. Devre sınıfları ise dikkate alınmamaktadır (Gülcan, 1988: 463).

İlk ve orta dereceli okulların öğretmen gereksinmesi, halen yürürlükte olan Norm Kadro Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. MEB Personel Genel Müdürlüğü'nün 18 /02/2000 tarih ve 2000/22 sayılı "Norm Kadro Uygulaması" Genelgesi uyarınca ilköğretim okullarına müzik dal öğretmeni atanabilmesi için bir okulda en az 9 şubenin (6,7.ve 8. sınıflarda haftada birer saatten toplam en az 9 saatlik müzik dersinin) bulunması gereklidir. Müzik dal öğretmenlerinin norm kadrolarının belirlenmesinde ilk beş sınıf dikkate alınmamaktadır. Bu sınıfların müzik derslerine sınıf öğretmenlerinin girmesi öngörülmüştür. Ancak MÜZED' in girişimiyle bu karar kısmen yumuşatılmıştır. MEB Personel Genel Müdürlüğü'nce yayımlanan 01.10.2002 tarih ve 2002/79 sayılı "Norm Kadro Uygulaması" konulu genelge ile haftalık zorunlu ders saatini tamamlayamayan ilköğretim müzik dal si ancak bu derslerin ilgili öğretmenin norm kadrosunun belirlenmesinde dikkate alınmayacağı açıklanmıştır. Öte yandan İlköğretim kurumlarında müzik, resim, beden eğitimi ve iş eğitimi derslerini okutmak üzere hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilen sınıf öğretmenlerin, sınıf öğretmeni norm kadrosu içinde değerlendirileceği, bu öğretmenlerin, ilköğretim kurumlarında öğretmeni sağlanamamış olan bu dersleri okutmak üzere görevlendirilebileceği, ancak, branş öğretmenlerinin yeterli olduğu durumda bu tür görevlendirmeler yapılamayacağı da kararlaştırılmıştır. Halen İlköğretimin okullarında (varsa) yalnız 6. ,7. ve 8. sınıflarının müzik dersine dal öğretmeni girmekte; ilk beş sınıfın müzik dersi ise esas olarak sınıf öğretmenleri tarafından okutulmaktadır (MÜZED Dergisi,2004 6.sayı: 6).

O halde sınıf öğretmenlerine müzik dersi konusunda önemli görevler düşmektedir. Çünkü müzik eğitimi, bireyin içinde bulunduğu müziksel çevresiyle iletişimine ve bu çevrenin gelişimine katkıda bulunabilmesini amaçlar, bireyin sosyal ve kültürel zekasını geliştirerek toplum içerisinde edineceği statüyü olumlu bir biçimde geliştirir.

Değişen yeni durumlar karşısında öncelikle ilköğretim okullarında verilen temel müzik eğitime yönelik programların zenginleştirilip çeşitlendirilmesi ve müzik eğitiminin tüm öğelerini kapsayan bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir.

Tüm bu verilerden yola çıkarak ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin ve öğrenim gören birinci kademe öğrencilerinin müziksel ihtiyaçlarının belirlenmesinin bir sorun olarak önümüzde bulunduğunu söyleyebiliriz.

1.1 Problem Cümlesi

İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri müzik eğitimi alanındaki bilgi ve birikimlerinden hangi ölçüde yararlanabilmektedirler?

1.2. Alt Problemler

1. Sınıf öğretmenleri, müzik eğitimi dersini diğer derslerle ilişkilendirebilmekte midirler?
2. Sınıf öğretmenlerinin bilgi ve birikimlerini, ders içi ve ders dışı etkinliklere yansıtabilme durumları nasıldır?
3. Sınıf öğretmenlerinin uyguladığı ders içi ve ders dışı etkinliklerin öğrencilerin müziksel beğeni ve davranışlarına etkileri nelerdir?
4. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi için geliştirdiği ve kullandığı materyaller nelerdir?
5. Sınıf öğretmenlerinin, müziksel etkinlikleri takip edebilme ve bu etkinliklere öğrencilerini yönlendirebilme durumları nelerdir?

6. Sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinin lisans döneminde aldıkları müzik eğitimi teorik ve pratik açıdan hangi düzeydedir?
7. Sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinin lisans döneminde müzik dersi kapsamında aldıkları temel bilgi ve birikimleri konusundaki görüşleri nelerdir?
8. Sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinin lisans döneminde müzik dersi kapsamında aldıkları ses eğitimi konusundaki görüşleri nelerdir?
9. Sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinin lisans döneminde müzik dersi kapsamında aldıkları çalgı eğitimi konusundaki görüşleri nelerdir?
10. Sınıf öğretmenlerinin şarkı repertuarı oluşturma, müzikal bir etkinlik hazırlama ve bu etkinlikler için kullanacağı materyalleri bulmada karşılaştığı güçlükler nelerdir?

1.3. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı ilköğretim okullarında verilen müzik eğitiminin eksiksiz olmasının ve bu eğitimin alan öğretmenleri tarafından verilmesinin önemini vurgulamaktır.

1.4. Önem

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinde aldıkları müzik eğitiminin incelenmesi ve bu eğitimi birinci kademe öğrencilerinin ders içi ve ders dışı etkinliklerine yansıtılma düzeylerinin saptanması açısından önemlidir.

Araştırma sonuçları, sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinde aldıkları müzik eğitiminin değerlendirilmesi, alınan eğitimin ders içi ve ders dışı etkinliklere yansması ve bu konu ile ilgili bir fikir verip gerekli olan tedbirlerin alınmasına neden olabilir.

Araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusundaki bilgi ve birikimleri ile ilgili bir fikir verebilir.

Araştırma ayrıca, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları okullarda edindikleri bilgi ve birikimleri aktarmada karşılaştıkları sıkıntılar ile ilgili farklı bir bakış açısı kazandırabilir.

1.5. Varsayımlar

1. Seçilen araştırma yönteminin araştırmanın bilimsel güvenliği bakımından geçerli olduğu,
2. Örneklem olarak bilinen grubun evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu,
3. Veri toplamak için kullanılan araç ve tekniklerin araştırma için gerekli bilgileri sağlayabilecek nitelikte olduğu,
4. Veri destekleyici nitelikteki sözlü ve yazılı kaynakların yeterli bulunduğu gibi temel varsayımlardan hareket edilmiştir.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Ankara ili Keçiören ilçesi Aşık Veysel İlköğretim Okulu, Ufuktepe İlköğretim Okulu, Mehmet Örucü İlköğretim Okulu, Ahmet Cevdet Paşa İlköğretim Okulu, Kuyusarı İlköğretim Okulu ve Ayyıldız İlköğretim Okulu'nda görev yapan sınıf öğretmenleri ile,
2. Verilerin toplanması amacıyla yapılan literatür taraması ve anket tekniği ile sınırlı tutulmuştur.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bugüne kadar yapılmış olan araştırmaların incelenmesi sonucunda, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin donanımları ile ilgili bilgileri, sınıf öğretmenlerinin verdiği müzik eğitimini ve ilköğretim okullarında öğrenim gören birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin uyguladığı ders içi ve ders dışı etkinliklerle bu etkinliklerin günlük yaşantılarına yansımaları ile ilgili bilgileri içeren, sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerin görüşlerinin alınarak sorunlarının saptanmaya çalışıldığı araştırmalara ulaşılmıştır.

Bu araştırmalar aşağıda belirtilmiştir:

Özen, (1994) “Ankara’daki İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Genel müzik Eğitiminden Beklentileri” adlı bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmanın evrenini Anıttepe, Bahçelievler ve Emek semtlerindeki ilkokul, ortaokul ve liseleri içine alacak biçimde daraltmış, örneklemini oluştururken belirlenen semtlerden küme yöntemi ile 2 ilkokul, 2 ortaokul, 2 lise olmak üzere toplam 6 okuldan 30’ar kişilik gruplar halinde toplam 180 öğrenci seçilmiştir

.Bu araştırmanın sonuçlarına göre, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin çok büyük bir bölümü; müzik dersinin her öğrenci tarafından okunması, her öğrenciye en az bir çalgı öğretilmesi beklentisi içerisinde. Bunların yanında, öğretilen şarkıların her müzik türünün en uygun örneklerinden oluşmasını, konu bakımından çok çeşitli ve zengin olmasını, müzik dersinin kendilerini müziği meslek edinmeye yönlendirmesini, dinledikleri müzik ve izledikleri müzik etkinliklerini eleştirebilme gücü kazandırmasını beklemektedirler.

Bebek, (2007) “İlköğretimde Ders İçi ve Ders Dışı Müziksel Etkinliklerin Öğrenci ve Öğretmenlerin Müziksel Davranış ve yaşantılarına Etkileri” adlı bir

araştırma yapmıştır. Bu araştırmanın evrenini, Ankara il ve ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler ve bu okulda öğrenim görmekte olan 4.,5.,6.,7.,ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, Keçiören, Mamak, Çankaya ve Haymana ilçelerindeki 5 ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler ve bu okullarda öğrenim görmekte olan 4.,5.,6.,7.,ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen sayısı 60, öğrenci sayısı ise 120'dir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerden sonra öğrencilerin dinledikleri müzik türlerinde düşük düzeyde olsa da değişiklik olduğu ve sosyal yaşamlarında olumlu değişiklikler olduğu saptanmıştır. Bu etkinliklerin okul- veli ve okul- çevre ilişkilerine etkileri konusunda öğretmenler orta düzeyde bir gelişim olduğunu belirtmişlerdir. Bu etkinliklerin, öğretmenlerin de müziksel yaşantı ve davranışlarında büyük ölçüde olumlu gelişmeler meydana getirdiği saptanmıştır.

Yünlü (2002) "İlköğretim Okullarında Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Eğitim Gereksinimleri" adlı bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmanın Örneklemini ise, küme örnekleme yoluyla kura ile belirlenen 40 ilköğretim okulunda 547 sınıf öğretmeni oluşturmuştur.

Genel olarak öğretmenler ilköğretimde çocuğun bilişsel, devinimsel, duyuşsal eğitiminin önemli olduğunu ve bu eğitimde Müzik dersinin önemli işlevlerinin olduğunu düşünmektedirler. Ancak öğretmenlerin bir kesimi Müzik dersini bir yetenek dersi olarak görmekte ve bu nedenle ilköğretim okullarında Müzik dersinin sadece yetenekli öğrencilerle yapılması gerektiğini düşünmektedirler. Öğretmenlerin, müzik dersine özgü öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmada kulaktan öğretme yöntemi dışındaki tüm yöntem ve tekniklerinde güçlüklerinin olduğu söylenmiştir.

Töreyin (1995) "İlköğretim Kurumlarının Müzik Eğitimi Sorunu" adlı bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın Örneklemini Trabzon ili ilköğretim okullarında görev yapan 60 sınıf öğretmeni ve müzik öğretmeni ile çeşitli üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi bölümlerinde görevli 70 öğretim elemanı oluşturmuştur.

Elde edilen bulgulara göre; Müzik derslerinin, ilkokullar ile ilköğretim okullarının 1. ve 2. devresinde gereği gibi işlenmediği, yürürlükteki müzik ders programını, sınıf öğretmenlerinin aynen uygulayamadıkları, sınıf öğretmenleri bölümlerindeki müzik dersi programlarının, yeni program doğrultusunda geliştirilmesi gerektiği, müzik eğitimi bölümlerinin, ilköğretim kurumlarında görev alacak müzik öğretmenlerini de yetiştirmelerini gerektiği belirtilmiştir.

Aydınlı (2007) “Sınıf öğretmenlerinin Müzik Derslerindeki Şarkı Öğretme Durumu” adlı bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmanın evrenini, 2005- 2006 eğitim-öğretim yılında Ankara il merkezindeki 956 ilköğretim okulunda görev yapan 11.345 sınıf öğretmeni oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklemini ise araştırmanın evreninden küme yöntemiyle seçilmiş 7 okulun 143 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun derslerinde şarkı öğretme etkinliğine yer verdiği görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin şarkı seçme, şarkı dağarcığı ile ilgili yayınları takip etme, şarkı öğretim yöntemlerini uygulama, öğrenciyi şarkı söylemeye hazırlama, öğretmenin herhangi bir okul çalgısını çalma ve çalgısını derste kullanma konularında güçlükleri olduğu saptanmış ve bu bulguların sonuçları da sınıf öğretmenlerinin kişisel özellikleriyle karşılaştırılmıştır.

Öztosun (2002) “İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlk okuma Öğretimine Etkisi” adlı doktora çalışmasının örneklemini 2001-2002 eğitim-öğretim yılında okuyan I.devre birinci sınıf öğrencileri ve öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmaya göre: geleneksel ilk okuma eğitimine ek olarak müziklendirilmiş fişlerle eğitim uygulamasına da yer verilmelidir. Müzik yolu ile eğitim, sadece ilk okuma öğretiminde ve birinci sınıfta değil, ilköğretimin diğer sınıflarında farklı derslerde farklı yollarla kullanılarak denenebilir. Böylece öğrencilere ve öğretmenlere hem daha etkili hem de eğlenceli bir öğrenme-öğretme ortamı sağlanabilir. Bu yolla yeni ve farklı öğrenme-öğretme fırsatları yaratılabilir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesinde izlenen yol, kullanılan istatistiksel yöntemler ve teknikler açıklanmıştır.

Bu araştırma, belgesel tarama yöntemi ile durum saptamaya yönelik bilgiler kullanılan bilimsel çerçevede gerçekleştirilen amaç, yöntem, zaman kontrol olanakları bakımından genel durum tespitine yönelik bir nitelik taşımaktadır.

2.1. Araştırma modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma ile ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim süreçleri ve mesleki yaşantıları boyunca edindikleri bilgi ve birikimlerini ders içi ve ders dışı etkinliklere aktarabilme durumları araştırılmakta ve bu durumların öğrenci ve öğretmenlerin müziksel yaşantı ve davranışlarına olan etkilerine yönelik bir tespit yapılmaktadır. Durum tespiti ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerine uygulanan anketlerle yapılmıştır. Araştırma bu yönüyle betimsel bir çalışma niteliğindedir. Araştırma sonucu elde edilen veriler ışığında çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

2.2. Evren

Bu araştırmanın evrenini Ankara ilindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

2.3. Örneklem

Bu araştırmanın örneklemi Keçiören ilçesindeki Aşık Veysel İlköğretim Okulu, Ufuktepe İlköğretim Okulu, Mehmet Örüü İlköğretim Okulu, Ahmet Cevdet Paşa İlköğretim Okulu, Kuyusarı İlköğretim Okulu ve Ayyıldız İlköğretim Okulu'nda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmaya 80 tane sınıf öğretmeni katılmıştır. Seçilen öğretmenler benzer nitelikleri taşımaktadırlar.

2.4. Verilerin Analizi

Bu çalışmada, her bir soruya ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca her bir tabloya ilişkin çubuk grafikleri verilerek yorumların daha kolay yapılması sağlanmıştır. Özellikle gruplar halinde verilen sorulara ilişkin yanıtların bir arada yorumlanabilmesini sağlamak için çoklu çubuk grafikleri elde edilmiştir. Her bir seçenek için verilen cevapların frekans sayıları ve yüzdeleri grafiklerin hemen üstünde yer alan tablolardan görülebilmektedir. Çalışmada yer alan analizler SPSS 15. 0 paket programı kullanılarak elde edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

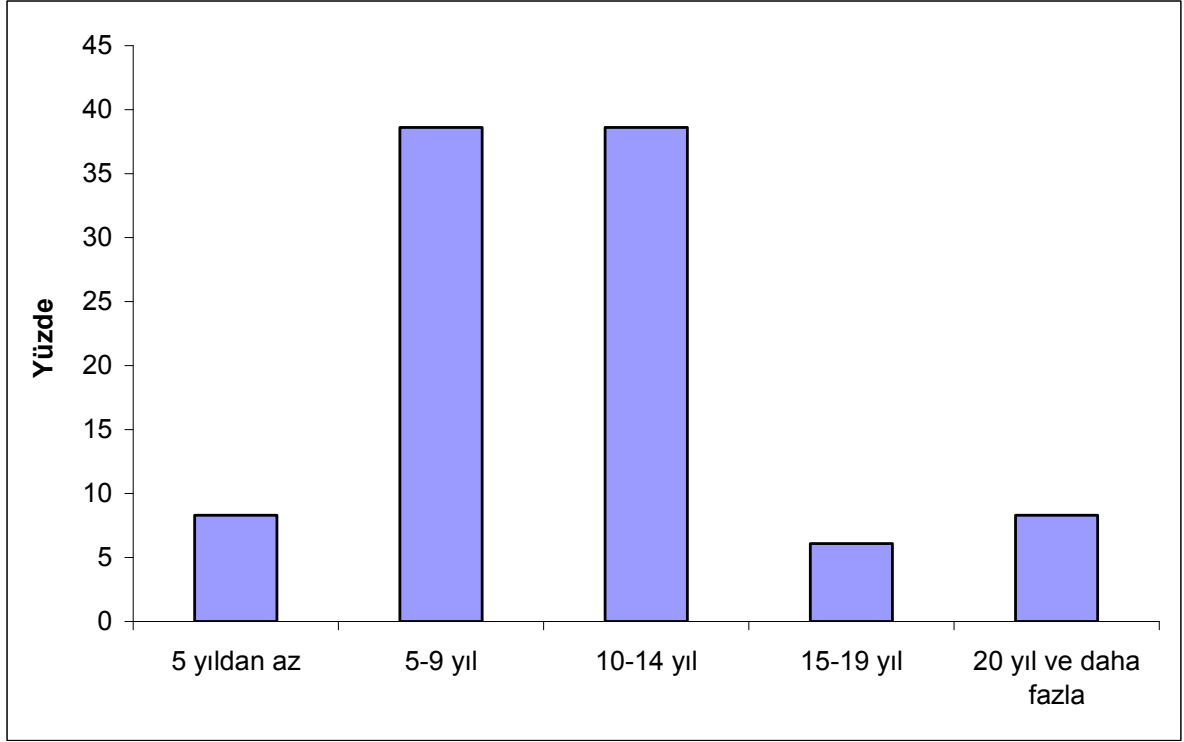
Bu bölümde araştırmada ele alınan problem ve alt problemlerin çözümü için toplanan verilerin istatistiksel çözümlemesi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulguların yorumları bulunmaktadır.

3.1.Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Görevde Bulunma Sürelerine İlişkin Bulgular

Tablo 1. Görev süresine ilişkin frekans dağılımı ve yüzdeler

Görev süresi	Frekans	Yüzde
5 yıldan az	7	8,3
5-9 yıl	31	38,6
10-14 yıl	31	38,6
15-19 yıl	4	6,1
20 yıl ve daha fazla	7	8,3
Toplam	80	100,0

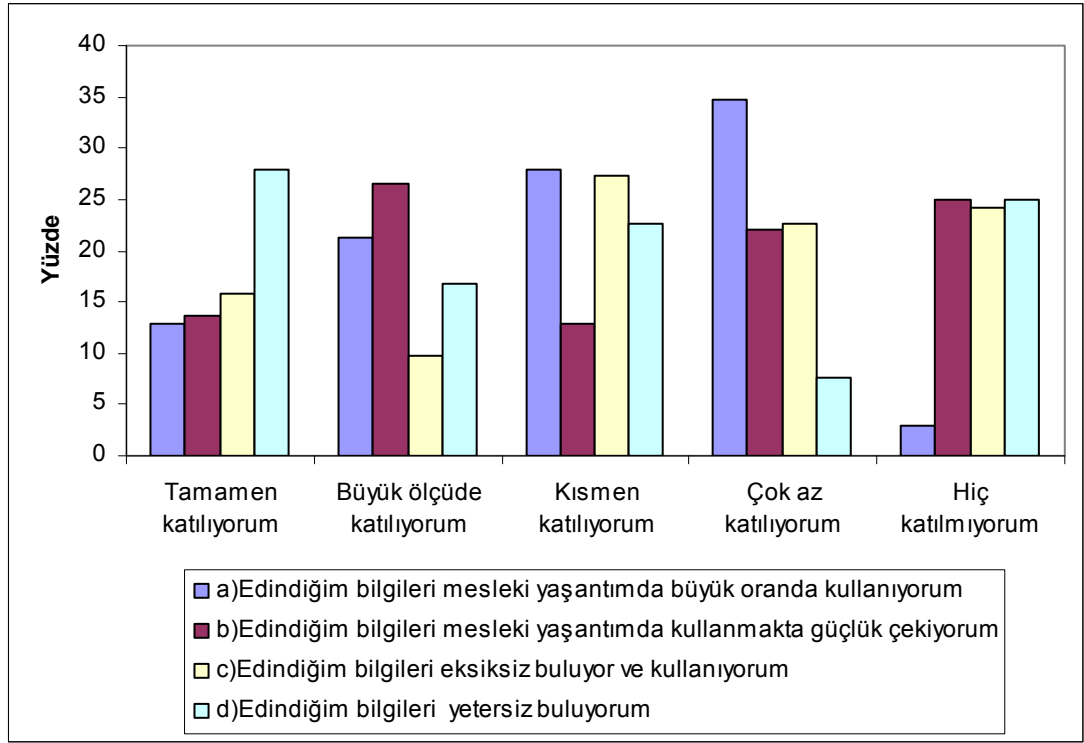
Ankete katılan bireylerin %38,6'sı 5- 9 yıl arasında sınıf öğretmenliği yaparken 10-14 yıl arası görev yapan sınıf öğretmenlerinin oranı da %38,6'dır. Yani ankete katılan bireylerin %77,2 gibi büyük bir oranı 5- 14 yıl arasında görev yapmış olan sınıf öğretmenleridir. Öğretmenlerin görev süresine ilişkin yüzdesel dağılımlarını gösteren çubuk grafiği arka sayfada verilmiştir.



3.2. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim –Öğretim Sürecinde Müzik Dersi’ne Yönelik Edindiği Bilgilere İlişkin Bulgular

Tablo 2. Mesleğe başlamadan önceki eğitim-öğretim sürecinde edinilen bilgi ve birikimlerin yeterlilik düzeyine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere

Mesleğe başlamadan önceki eğitim-öğretim sürecinizde edindiğiniz bilgi ve birikimlerin yeterli olduğuna ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılıyorum
a) Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda büyük oranda kullanıyorum	Frekans	10	18	22	28	2
	Yüzde	12,9	21,2	28,0	34,8	3,0
b) Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda kullanmakta güçlük çekiyorum	Frekans	11	21	10	18	20
	Yüzde	13,6	26,5	12,9	22,0	25,0
c) Edindiğim bilgileri eksiksiz buluyor ve kullanıyorum	Frekans	13	8	22	18	19
	Yüzde	15,9	9,8	27,3	22,7	24,2
d) Edindiğim bilgileri yetersiz buluyorum	Frekans	22	13	18	7	20
	Yüzde	28,0	16,7	22,7	7,6	25,0



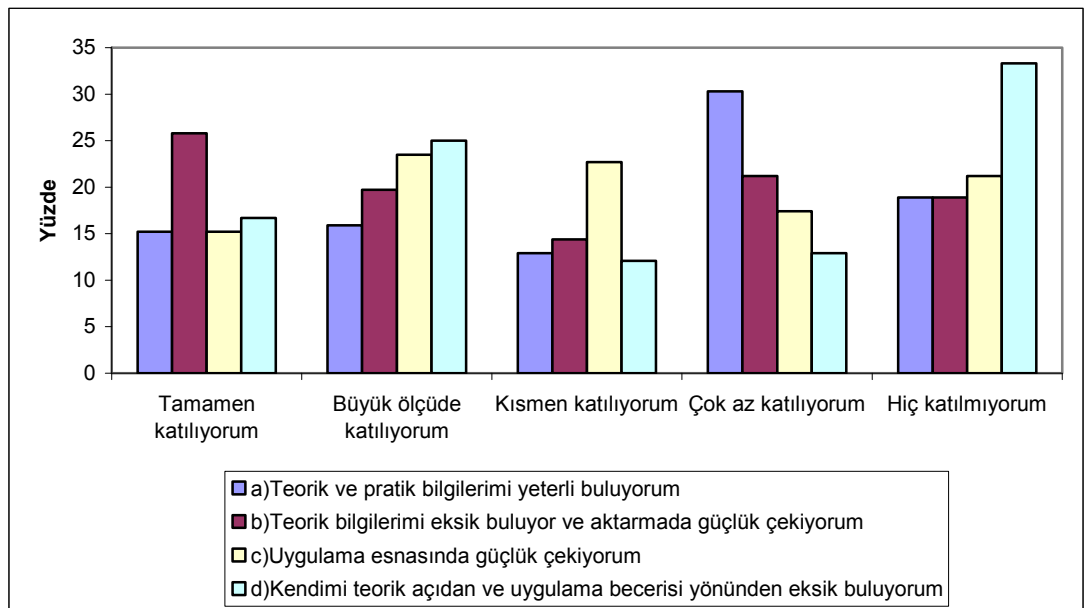
Tablo 2 ve grafikten görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin %46'sı “Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda büyük oranda kullanıyorum” seçeneğine “çok az katılıyorum” derken, kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %37'dir. “Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda kullanmakta güçlük çekiyorum” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin %25'i böyle bir güçlüğü hiç çekmediklerini ifade etmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin %26,5'i ise bu soruya büyük ölçüde katılıyorum demiştir. “Edindiğim bilgileri eksiksiz buluyor ve kullanıyorum” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yaklaşık yarısı bu soruya çok az katıldıklarını veya hiç katılmadıklarını ifade etmişlerdir. “Edindiğim bilgileri yetersiz buluyorum” diyen sınıf öğretmenlerinin oranı %28 iken bu fikre hiç katılmayan sınıf öğretmenlerinin oranı %25'dir.

Sınıf öğretmenlerinin büyük bir bölümü mesleki bilgilerini aktarmada güçlük çektiğini ifade ederken küçük bir kısmı da bu fikre tam anlamıyla katılmamıştır.

3.3. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim –Öğretim Sürecinde Edindikleri Bilgileri Mesleki Yaşantılarına Yansıtabilme Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 3. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan müzik eğitimi dersi kapsamında edinilen teorik ve pratik bilgilerin sınıf içi etkinliklere hangi ölçüde yansıdığına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler

Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız müzik eğitimi dersi kapsamında edindiğiniz teorik ve pratik bilgilerinizin sınıf içi etkinliklerinize hangi ölçüde yansıdığını düşünüyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılıyorum
a) Teorik ve pratik bilgilerimi yeterli buluyorum	Frekans	12	19	10	24	15
	Yüzde	15,2	22,9	12,9	30,3	18,9
b) Teorik bilgilerimi eksik buluyor ve aktarmada güçlük çekiyorum	Frekans	21	16	12	16	15
	Yüzde	25,8	19,7	14,4	21,2	18,9
c) Uygulama esnasında güçlük çekiyorum	Frekans	12	19	18	14	17
	Yüzde	15,2	23,5	22,7	17,4	21,2
d) Kendimi teorik açıdan ve uygulama becerisi yönünden eksik buluyorum	Frekans	13	20	10	10	27
	Yüzde	16,7	25,0	12,1	12,9	33,3

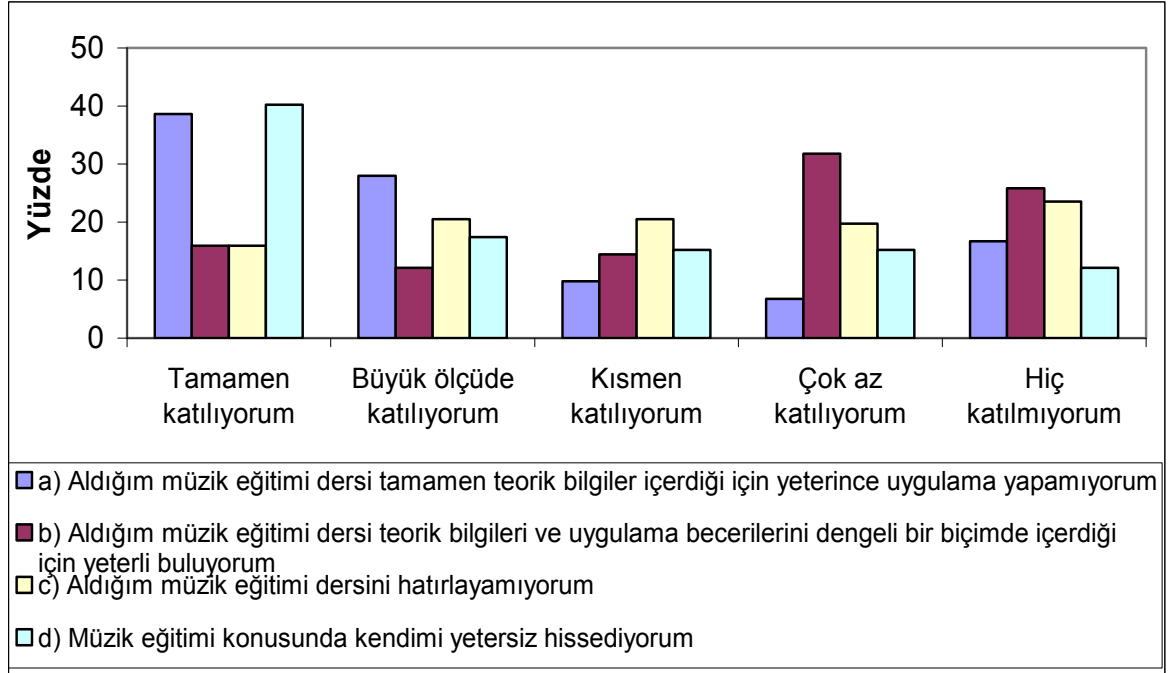


Tablo 3 ve grafikten görüldüğü gibi sınıf öğretmenlerinin %25,8'i "Teorik bilgilerimi eksik buluyor ve aktarmada güçlük çekiyorum" seçeneğine "tamamen katılıyorum" derken, "Kendimi teorik açıdan ve uygulama becerisi yönünden eksik buluyorum" seçeneğine büyük ölçüde katılanların yüzdesi %25 iken hiç katılmıyorum diyenlerin yüzdesi %33,3'dür. "Uygulama esnasında güçlük çekiyorum" ifadesine bireylerin %23,5'i büyük ölçüde katılırken, %22,7'si kısmen katılmaktadır. "Teorik ve pratik bilgilerimi yeterli buluyorum" seçeneğine bireylerin %30,3'ü çok az katılmaktadır.

Eğitim sistemindeki teorik bilgi aktarımının yoğunluğu ve olumsuz etkileri bu tabloda açık ve net bir şekilde görülmektedir.

Tablo 4. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan müzik eğitimi dersinin ve bu dersin içeriğinin mesleki yaşantıdaki etkilere hangi ölçüde yansıdığına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız müzik eğitimi dersinin ve bu dersin içeriğinin mesleki yaşantınızdaki etkilerine ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Aldığım müzik eğitimi dersi tamamen teorik bilgiler içerdiği için yeterince uygulama yapamıyorum	Frekans	31	22	8	5	14
	Yüzde	38,6	28,0	9,8	6,8	16,7
b) Aldığım müzik eğitimi dersi teorik bilgileri ve uygulama becerilerini dengeli bir biçimde içerdiği için yeterli buluyorum	Frekans	13	10	12	25	20
	Yüzde	15,9	12,1	14,4	31,8	25,8
c) Aldığım müzik eğitimi dersini hatırlayamıyorum	Frekans	13	16	16	16	19
	Yüzde	15,9	20,5	20,5	19,7	23,5
d) Müzik eğitimi konusunda kendimi yetersiz hissediyorum	Frekans	32	14	12	12	10
	Yüzde	40,2	17,4	15,2	15,2	12,1



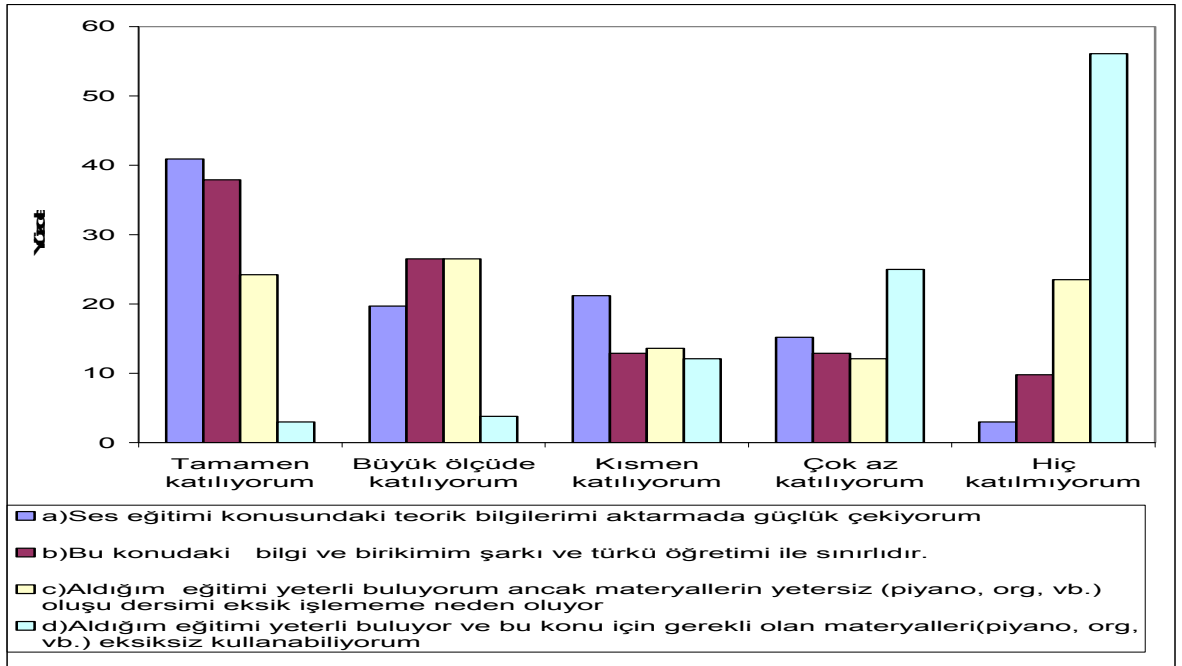
Yukarıda yer alan tablo ve grafik incelendiğinde bireylerin %40,2 gibi büyük bir oranı “Müzik eğitimi konusunda kendimi yetersiz hissediyorum” seçeneğine tamamen katılmaktadır. Diğer yandan “Aldığım müzik eğitimi dersi tamamen teorik bilgiler içerdiği için yeterince uygulama yapamıyorum” seçeneğine tamamen katılıyorum diyen bireylerin oranı da %38,6 düzeyindedir. “Aldığım müzik eğitimi dersi teorik bilgileri ve uygulama becerilerini dengeli bir biçimde içerdiği için yeterli buluyorum” seçeneğine bireylerin %31,8’i çok az katılıyorum derken, %25,8’i bu fikre hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. “Aldığım müzik eğitimi dersini hatırlayamıyorum” seçeneğine en çok verilen cevap %23,5 ile hiç katılmıyorum şeklinde olmuştur.

Sınıf öğretmenleri genel anlamda müzik eğitimi konusunda kendilerini yeterli hissetmezken birçoğu öğrencilik yıllarında müzik dersi dahi görmediğini sözlü olarak ifade etmiştir.

3.4. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ses Eğitimi ve Şarkı Repertuarı Oluşturma Konusundaki Bilgi ve Birikimlerine İlişkin Bulgular

Tablo 5. Mezun olunan eğitim fakültesinde alınan ses eğitiminin yeterli olduğuna ve okul ortamında bu bilgi ve birikimlerin eksiksiz olarak aktarılabilmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız ses eğitiminin yeterli olduğuna ve okul ortamında bu bilgi ve birikimlerinizi eksiksiz olarak aktarabildiğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Ses eğitimi konusundaki teorik bilgilerimi aktarmada güçlük çekiyorum	Frekans	33	16	17	12	2
	Yüzde	40,9	19,7	21,2	15,2	3,0
b) Bu konudaki bilgi ve birikimim şarkı ve türkü öğretimi ile sınırlıdır	Frekans	30	22	10	10	8
	Yüzde	37,9	26,5	12,9	12,9	9,8
c) Aldığım eğitimi yeterli buluyorum ancak materyallerin yetersiz (piyano, org, vb.) oluşu dersimi eksik işlememe neden oluyor	Frekans	19	21	11	10	19
	Yüzde	24,2	26,5	13,6	12,1	23,5
d) Aldığım eğitimi yeterli buluyor ve bu konu için gerekli olan materyalleri(piyanoyu, org, vb.) eksiksiz kullanabiliyorum	Frekans	2	3	10	20	45
	Yüzde	3,0	3,8	12,1	25,0	56,1

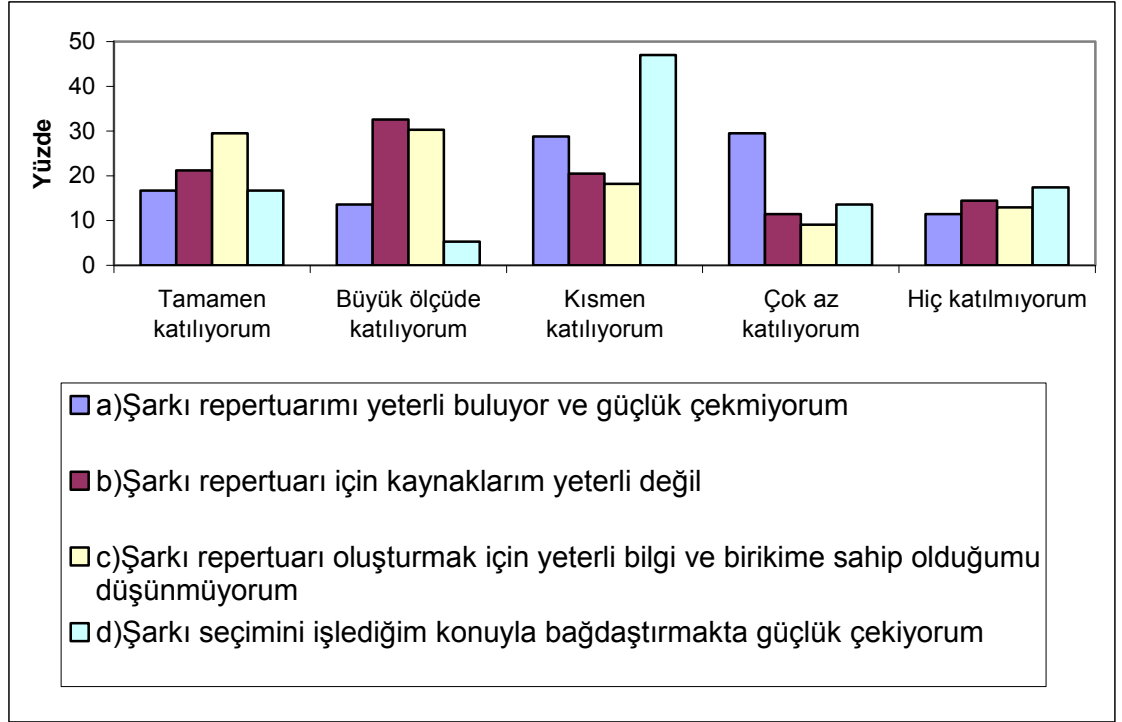


Bireylerin %56,1 gibi büyük bir oranı “Aldığım eğitimi yeterli buluyor ve bu konu için gerekli olan materyalleri (piyano, org, vb.) eksiksiz kullanabiliyorum” seçeneğine hiç katılmamaktadır. “Ses eğitimi konusundaki teorik bilgilerimi aktarmada güçlük çekiyorum” seçeneğine bireylerin %40,9 ‘u tamamen katılıyorum demiştir. “Bu konudaki bilgi ve birikimim şarkı ve türkü öğretimi ile sınırlıdır” seçeneği için tamamen katılıyorum diyenlerin oranı %37,9 iken, “Aldığım eğitimi yeterli buluyorum ancak materyallerin yetersiz (piyano, org, vb.) oluşu dersimi eksik işlememe neden oluyor” seçeneğine %26,5 oranında büyük ölçüde katılıyorum cevabı gelmiştir.

Yukarıdaki verilerden de anlaşılabacağı gibi sınıf öğretmenlerinin müzik dersini işlemeye karşılaştığı güçlüklerin başında materyal ve dağarcık eksikliği geliyor.

Tablo 6. Şarkı repertuarı hazırlamada çekilen güçlük ve yeterli kaynaklara ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Şarkı repertuarı hazırlamada güçlük çekiyor ve kaynaklarınızı yeterli buluyor musunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Şarkı repertuarımı yeterli buluyor ve güçlük çekmiyorum	Frekans	13	11	23	24	9
	Yüzde	16,7	13,6	28,8	29,5	11,4
b) Şarkı repertuarı için kaynaklarım yeterli değil	Frekans	17	26	16	9	12
	Yüzde	21,2	32,6	20,5	11,4	14,4
c) Şarkı repertuarı oluşturmak için yeterli bilgi ve birikime sahip olduğumu düşünmüyorum	Frekans	24	24	15	7	10
	Yüzde	29,5	30,3	18,2	9,1	12,9
d) Şarkı seçimini işlediğim konuyla bağdaştırmakta güçlük çekiyorum	Frekans	13	4	38	11	14
	Yüzde	16,7	5,3	47,0	13,6	17,4



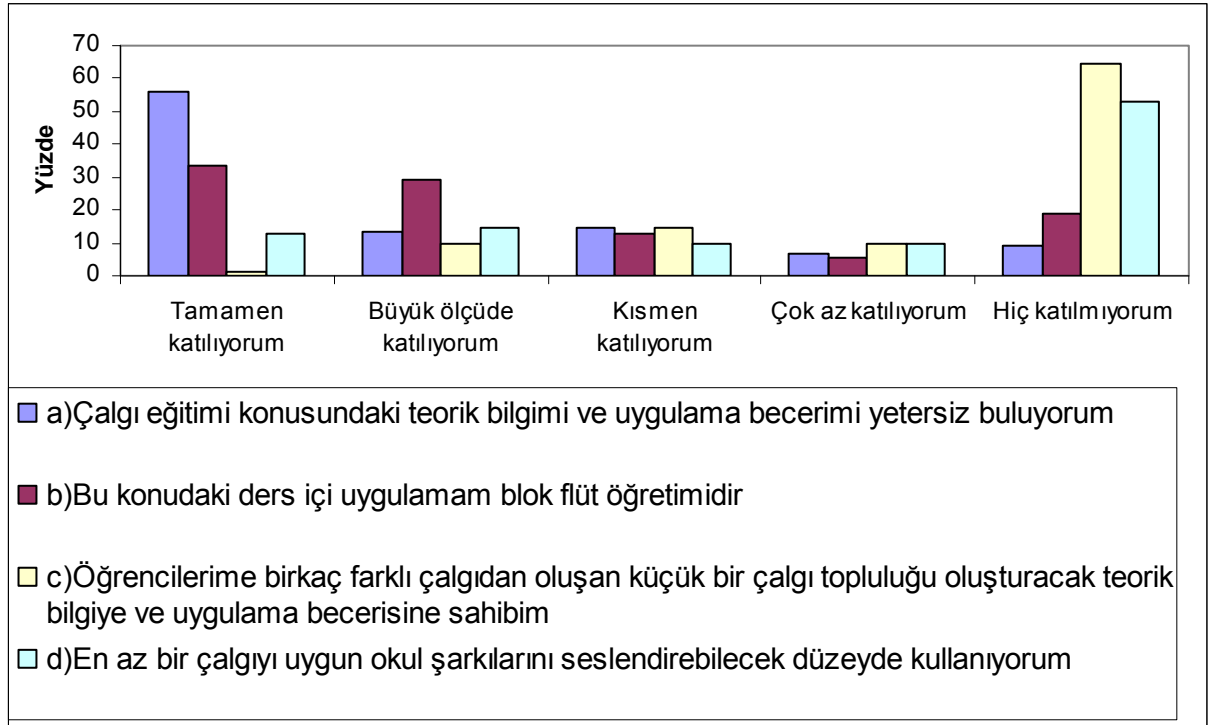
Yukarıda yer alan tablo ve grafik incelendiğinde bireylerin %47 gibi büyük bir oranı “Şarkı seçimini işlediğim konuyla bağdaştırmakta güçlük çekiyorum” seçeneğine kısmen katılmaktadır. Diğer yandan “Şarkı repertuarı için kaynaklarım yeterli değil” ve “Şarkı repertuarı oluşturmak için yeterli bilgi ve birikime sahip olduğumu düşünmüyorum” seçeneğine büyük ölçüde katılıyorum diyen bireylerin oranı sırasıyla %32,6 ve %30,3 düzeyindedir. “Şarkı repertuarımı yeterli buluyor ve güçlük çekmiyorum” seçeneğine bireylerin %29,5’i çok az katılıyorum derken, %28,8’i bu fikre kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir.

Şarkı öğretimi ve şarkı repertuarı hazırlama konularında sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı güçlüklerin en önemlisi olan bilgi ve birikim eksikliğini sınıf öğretmenleri önemli bir problem olarak dile getirmişlerdir. Ayrıca şarkı seçimini yaparken işlenen konuyla bağdaştırmak konusunda karşılaşılan güçlükler öğrenciyi ve öğretmeni sıkıntıya sokmaktadır.

3.5. Araştırmaya katılan Sınıf öğretmenlerinin Çalgı Eğitimi Konusundaki bilgi ve Birikimlerine İlişkin Bulgular

Tablo 7. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde alınan çalgı eğitiminin yeterliliğine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız çalgı eğitiminin yeterli oluşuna hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Çalgı eğitimi konusundaki teorik bilgimi ve uygulama becerimi yetersiz buluyorum	Frekans	45	11	12	5	7
	Yüzde	56,1	13,6	14,4	6,8	9,1
b) Bu konudaki ders içi uygulamam blok flüt öğretimidir	Frekans	27	24	10	4	15
	Yüzde	33,3	29,5	12,9	5,3	18,9
c) Öğrencilerime birkaç farklı çalgıdan oluşan küçük bir çalgı topluluğu oluşturacak teorik bilgiye ve uygulama becerisine sahibim	Frekans	1	8	11	8	52
	Yüzde	1,5	9,8	14,4	9,8	64,4
d) En az bir çalgıyı uygun okul şarkılarını seslendirebilecek düzeyde kullanıyorum	Frekans	10	12	8	8	42
	Yüzde	12,9	14,4	9,8	9,8	53,0

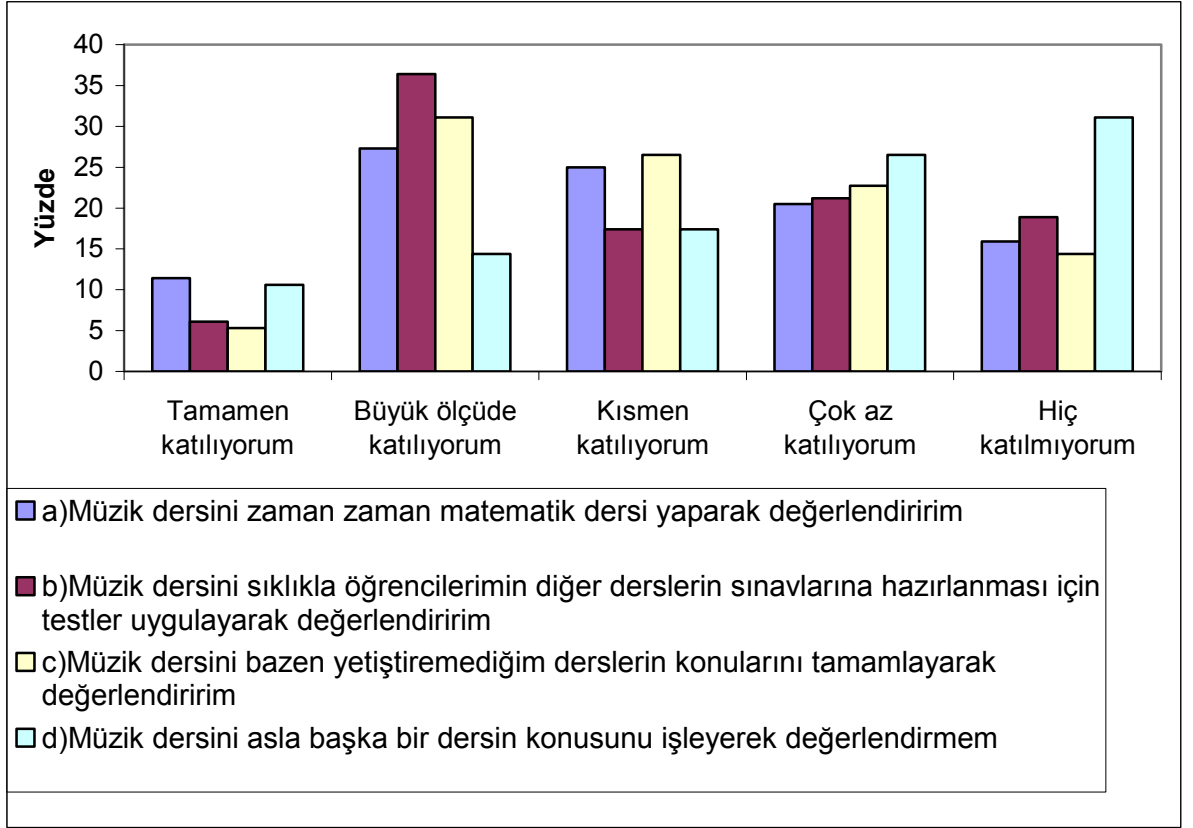


Tablo 7 ve grafikte görüldüğü gibi bireylerin %64,4 gibi büyük bir oranı “Öğrencilerime birkaç farklı çalgıdan oluşan küçük bir çalgı topluluğu oluşturacak teorik bilgiye ve uygulama becerisine sahibim” seçeneğine hiç katılmamaktadır. Ayrıca, “En az bir çalgıyı uygun okul şarkılarını seslendirebilecek düzeyde kullanıyorum” seçeneğine de %53 oranında hiç katılmıyorum denilmiştir. “Çalgı eğitimi konusundaki teorik bilgimi ve uygulama becerimi yetersiz buluyorum” seçeneğine tamamen katılıyorum diyen bireylerin oranı %56,1 düzeyindedir. “Bu konudaki ders içi uygulamam blok flüt öğretimidir” seçeneğine bireylerin %33,3’ü tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir.

3.6. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi’ni Bir Başka Dersle Değerlendirme Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 8. Müzik dersinde gerekli görülen durumlarda başka bir dersin konusunu işlemeye ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Müzik dersinde gerekli gördüğünüz durumlarda başka bir dersin konusunu işlediğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Müzik dersini zaman zaman matematik dersi yaparak değerlendiririm	Frekans	9	22	20	16	13
	Yüzde	11,4	27,3	25,0	20,5	15,9
b) Müzik dersini sıklıkla öğrencilerimin diğer derslerin sınavlarına hazırlanması için testler uygulayarak değerlendiririm	Frekans	5	29	14	17	15
	Yüzde	6,1	36,4	17,4	21,2	18,9
c) Müzik dersini bazen yetiştiremediğim derslerin konularını tamamlayarak değerlendiririm	Frekans	4	25	21	18	12
	Yüzde	5,3	31,1	26,5	22,7	14,4
d) Müzik dersini asla başka bir dersin konusunu işleyerek değerlendirmem	Frekans	8	12	14	21	25
	Yüzde	10,6	14,4	17,4	26,5	31,1



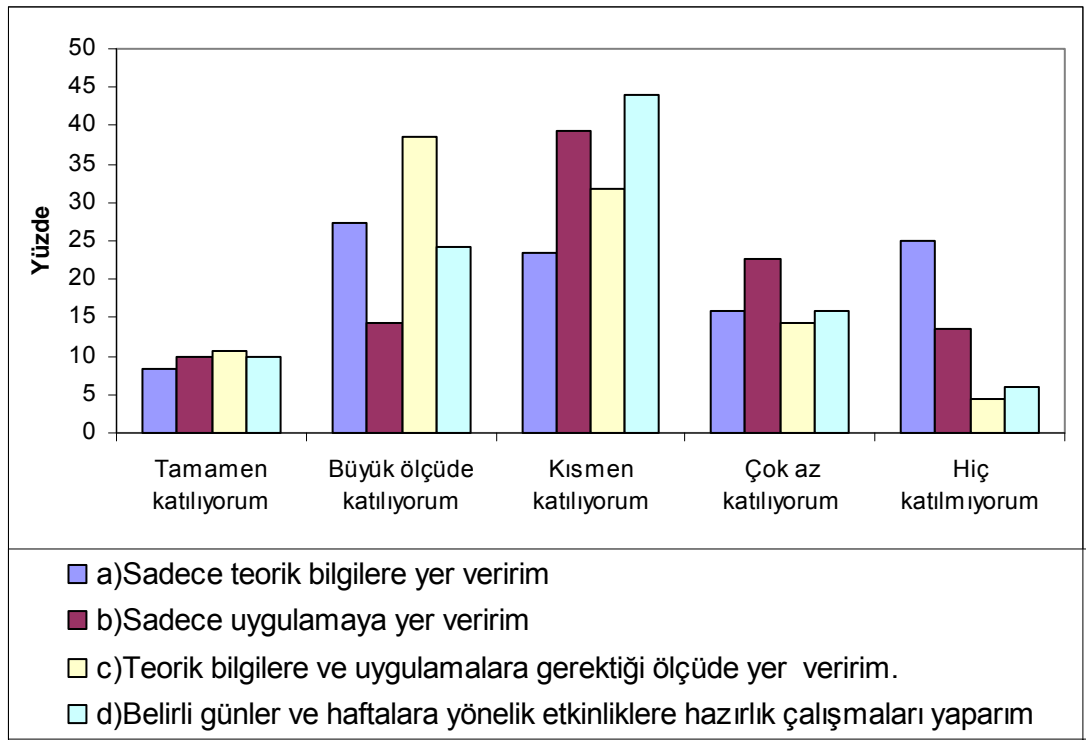
Bireylerin %36,4'ü “Müzik dersini sıklıkla öğrencilerimin diğer derslerin sınavlarına hazırlanması için testler uygulayarak değerlendiririm” seçeneğine, %31,1'i “Müzik dersini bazen yetiştiremediğim derslerin konularını tamamlayarak değerlendiririm” seçeneğine, %27,3'ü ise “Müzik dersini zaman zaman matematik dersi yaparak değerlendiririm” seçeneğine büyük ölçüde katılmaktadır. “Müzik dersini asla başka bir dersin konusunu işleyerek değerlendirmem“ seçeneğine hiç katılmıyorum diyenlerin oranı ise %31,1'dir.

Müzik dersini bir başka dersle ilişkilendirmek hem işlenen konu açısından hem de diğer dersin konusunun daha akılda kalıcı bir hale gelmesi açısından önemlidir. Ancak bunun içinde öğretmenin donanımlı ve deneyimli olması en önemli koşullardan biri olarak düşünülmeli ve gereken önlemler alınmalıdır.

3.7. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi'nde Kullandıkları Yöntemlerin Yoğunluk Derecelerine İlişkin Bulgular

Tablo 9. Müzik dersini işleyiş biçiminde kullanılan yöntemlerin yoğunluk derecelerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Müzik dersini işleyiş biçiminizde kullandığınız yöntemlerin yoğunluk derecelerine hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Sadece teorik bilgilere yer veririm	Frekans	7	21	19	13	20
	Yüzde	8,3	27,3	23,5	15,9	25,0
b) Sadece uygulamaya yer veririm	Frekans	8	12	32	18	10
	Yüzde	9,8	14,4	39,4	22,7	13,6
c) Teorik bilgilere ve uygulamalara gerektiği ölçüde yer veririm	Frekans	8	31	25	12	4
	Yüzde	10,6	38,6	31,8	14,4	4,5
d) Belirli günler ve haftalara yönelik etkinliklere hazırlık çalışmaları yaparım	Frekans	8	19	35	13	5
	Yüzde	9,8	24,2	43,9	15,9	6,1



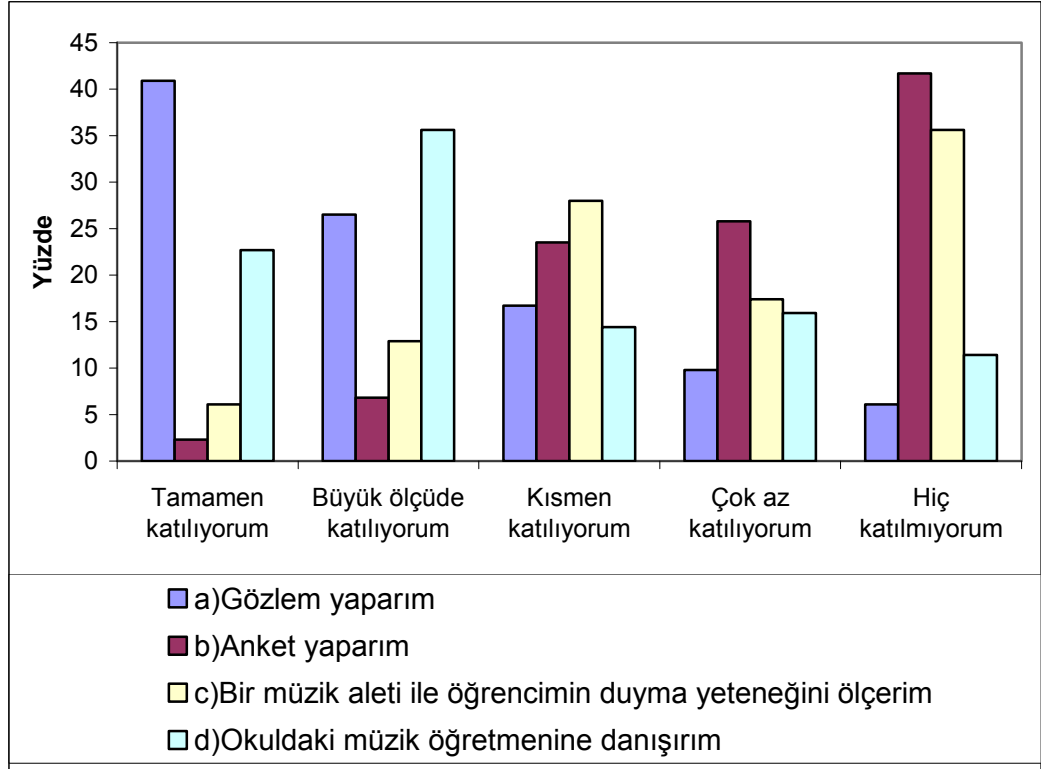
Görüldüğü gibi “Teorik bilgilere ve uygulamalara gerektiği ölçüde yer veririm” seçeneği için en yüksek oran %38,6 ile büyük ölçüde katılıyorum şeklindedir. “Sadece teorik bilgilere yer veririm” seçeneği için de benzer şekilde %27,3 oranında büyük ölçüde katılıyorum cevabı gelmiştir. “Belirli günler ve haftalara yönelik etkinliklere hazırlık çalışmaları yaparım” ve “Sadece uygulamaya yer veririm” seçeneği için en yüksek oranlar sırasıyla %43,9 ve %39,4 ile kısmen katılıyorum cevabına aittir.

Tablodaki verilerden de anlaşılacağı gibi müzik dersinin uygulama alanları belirli konularda yoğunlaşmaya başlamıştır. Bu da dersin amacının tam olarak yerine getirilmesi ve dersin verimliliği açısından sakıncalı olabilir.

3.8. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müziğe Yeteneği Olan Öğrencileri Saptamak İçin Kullandığı Yöntemlere İlişkin Bulgular

Tablo 10. Sınıf içinde müziğe yeteneği olan öğrencileri saptamak için kullanılan yöntemlerin yoğunluk derecelerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Sınıf içinde müziğe yeteneği olan öğrencileri saptamak için kullandığınız yöntemlerin yoğunluk derecelerine ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Gözlem yaparım	Frekans	33	21	13	8	5
	Yüzde	40,9	26,5	16,7	9,8	6,1
b) Anket yaparım	Frekans	2	5	19	21	33
	Yüzde	2,3	6,8	23,5	25,8	41,7
c) Bir müzik aleti ile öğrencimin duyma yeteneğini ölçerim	Frekans	6	10	22	14	28
	Yüzde	6,1	12,9	28,0	17,4	35,6
d) Okuldaki müzik öğretmenine danışırım	Frekans	18	28	12	13	9
	Yüzde	22,7	35,6	14,4	15,9	11,4



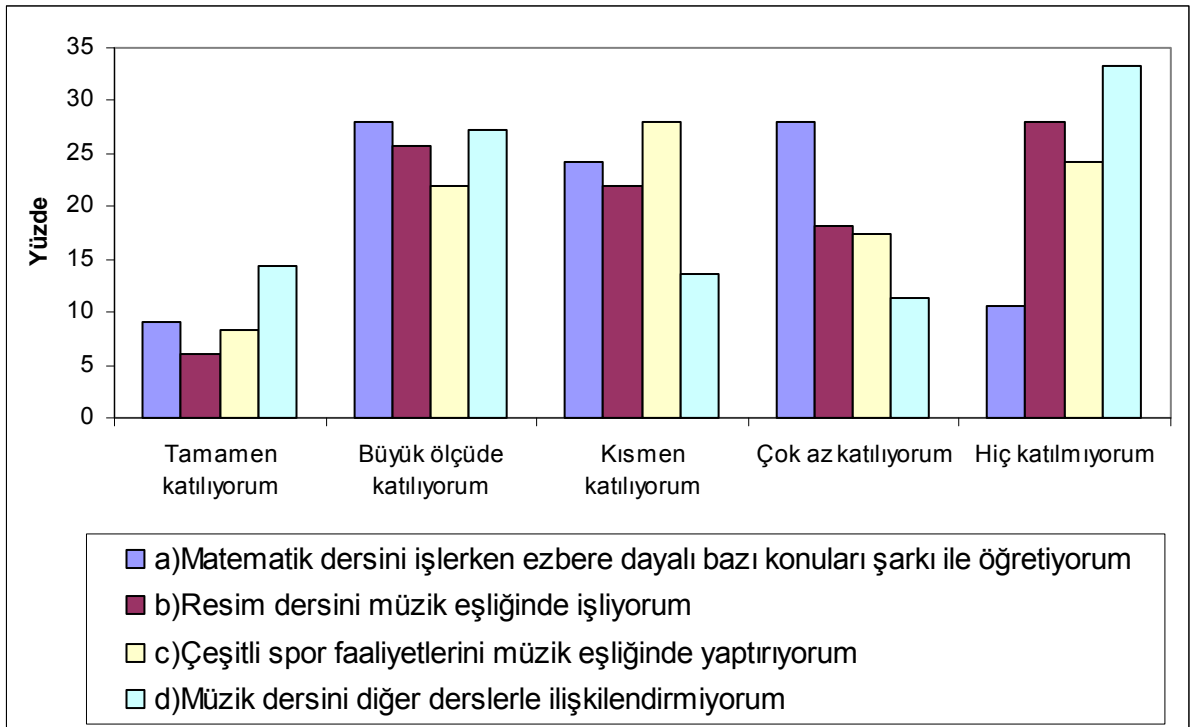
Bireylerin %41,7'si “Anket yaparım”, %35,6'sı ise “Bir müzik aleti ile öğrencimin duyma yeteneğini ölçerim” seçeneklerine hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler “Gözlem yaparım” seçeneğine %40,9 oranında tamamen katıldıklarını belirtirken, “Okuldaki müzik öğretmenine danışırım“ seçeneğine büyük ölçüde katılanların oranı %35,6'dır.

Öğretmenlerin ortak çalışmalar yapması sadece müzik dersi için değil her ders için olumlu ve faydalı sonuçlar doğurabilir. Ancak belirli konularda sınıf öğretmenlerinin kullanacağı teknik ve yöntemleri tek başına belirleyecek ve de uygulayabilecek düzeyde olması sınıf içerisinde doğru ve zamanında saptamalar yapmasına neden olabilir.

3.9. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersi'ni Diğer Derslerle İlişkilendirmelerine Yönelik Bulgular

Tablo 11. Müzik dersinin diğer derslerle ilişkilendirilmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirebildiğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Matematik dersini işlerken ezbere dayalı bazı konuları şarkı ile öğretiyorum	Frekans	7	22	20	22	9
	Yüzde	9,1	28,0	24,2	28,0	10,6
b) Resim dersini müzik eşliğinde işliyorum	Frekans	4	21	18	15	22
	Yüzde	6,1	25,8	22,0	18,2	28,0
c) Çeşitli spor faaliyetlerini müzik eşliğinde yaptırıyorum	Frekans	7	18	22	14	19
	Yüzde	8,3	22,0	28,0	17,4	24,2
d) Müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirmiyorum	Frekans	12	22	11	9	26
	Yüzde	14,4	27,3	13,6	11,4	33,3



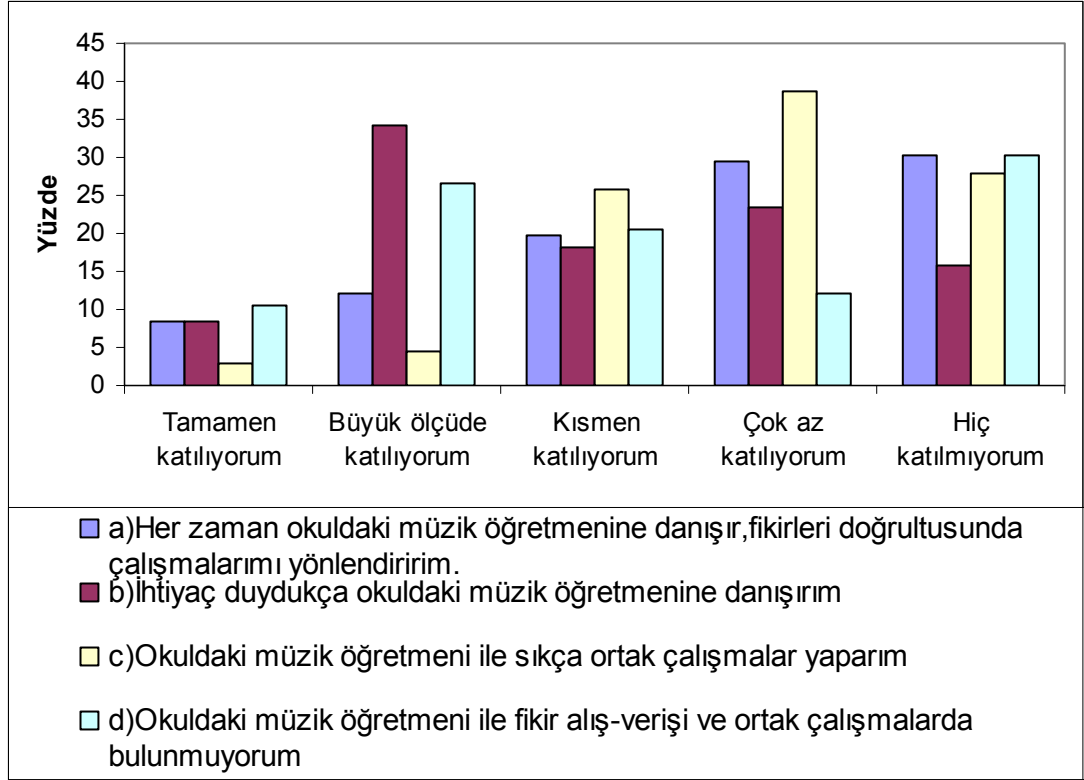
Tablo 11 ve grafikte görüldüğü gibi bireylerin %33,3'ü “Müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirmiyorum” seçeneğine ve %28'i “Resim dersini müzik eşliğinde işliyorum” seçeneğine hiç katılmamaktadır. “Çeşitli spor faaliyetlerini müzik eşliğinde yaptırıyorum” seçeneğine kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %28 iken, “Matematik dersini işlerken ezbere dayalı bazı konuları şarkı ile öğretiyorum” seçeneğine büyük ölçüde katılanlar yüzdesi de %28'dir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden bazıları müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirmenin olumlu sonuçlarını bir çok yöneme göre daha çabuk elde ettiklerini sözlü olarak ifade etmişleridir.

3.10. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Okullarındaki Müzik Öğretmenleriyle Yaptıkları Çalışmalara İlişkin Bulgular

Tablo 12. Okulda görev yapan müzik öğretmeni ya da öğretmenleriyle fikir alış-verişi ve ortak çalışmalar yapılmasına ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Okulunuzda görev yapan müzik öğretmeni ya da öğretmenleriyle fikir alış-verişi ve ortak çalışmalar yapıyor musunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Her zaman okuldaki müzik öğretmenine danışır, fikirleri doğrultusunda çalışmalarımı yönlendiririm	Frekans	7	10	16	24	24
	Yüzde	8,3	12,1	19,7	29,5	30,3
b) İhtiyaç duydukça okuldaki müzik öğretmenine danışırım	Frekans	7	27	14	19	13
	Yüzde	8,3	34,1	18,2	23,5	15,9
c) Okuldaki müzik öğretmeni ile sıkça ortak çalışmalar yaparım	Frekans	2	4	21	31	22
	Yüzde	3,0	4,5	25,8	38,6	28,0
d) Okuldaki müzik öğretmeni ile fikir alış-verişi ve ortak çalışmalarda bulunmuyorum	Frekans	9	21	16	10	24
	Yüzde	10,6	26,5	20,5	12,1	30,3



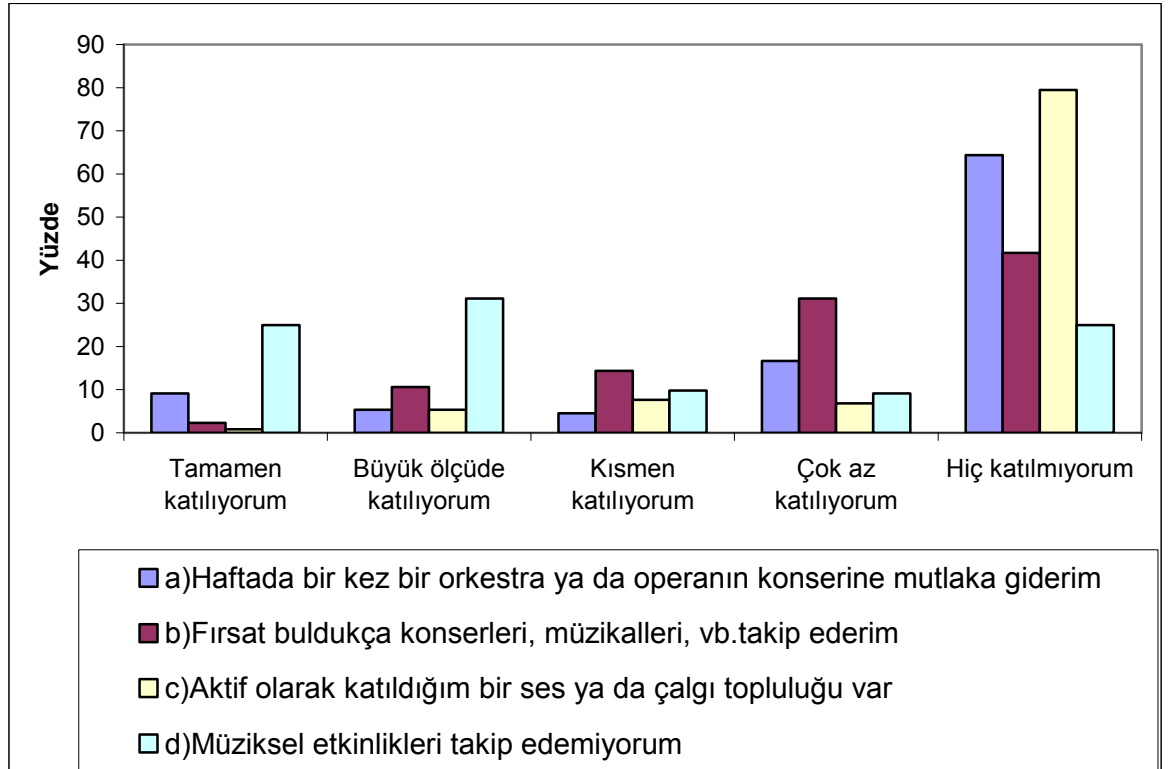
Yukarıda yer alan tablo ve grafik incelendiğinde bireylerin %38,6'sı "Okuldaki müzik öğretmeni ile sıkça ortak çalışmalar yaparım" seçeneğine çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler "İhtiyaç duydukça okuldaki müzik öğretmenine danışırım" seçeneğine büyük ölçüde katıldıklarını %34,1 seviyesinde bildirmişlerdir. "Her zaman okuldaki müzik öğretmenine danışır, fikirleri doğrultusunda çalışmalarımı yönlendiririm" ve "Okuldaki müzik öğretmeni ile fikir alış-verişi ve ortak çalışmalarda bulunmuyorum" seçeneklerine öğretmenlerin %30,3'ü hiç katılmamıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %12'si de okulda bir müzik öğretmenin bulunmadığını şıkların yanına not etmişler ve bu soruyu "eğer okulumuzda bir müzik öğretmeni olsaydı" varsayımından yola çıkarak yanıtlamışlardır.

3.11. Araştırmaya katılan Sınıf Öğretmenlerinin Günlük yaşantılarında Müziksel Etkinlikleri Takip Edebilmesine İlişkin Bulgular

Tablo 13. Günlük yaşantıda müziksel etkinliklerin takip edilmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Günlük yaşantınızda müziksel etkinlikleri hangi ölçüde takip edebiliyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Haftada bir kez bir orkestra ya da operanın konserine mutlaka giderim	Frekans	7	4	4	13	52
	Yüzde	9,1	5,3	4,5	16,7	64,4
b) Fırsat buldukça konserleri, müzikalleri, vb.takip ederim	Frekans	2	8	12	25	33
	Yüzde	2,3	10,6	14,4	31,1	41,7
c) Aktif olarak katıldığım bir ses ya da çalgı topluluğu var	Frekans	1	4	6	5	64
	Yüzde	0,8	5,3	7,6	6,8	79,5
d) Müziksel etkinlikleri takip edemiyorum	Frekans	20	25	8	7	20
	Yüzde	25,0	31,1	9,8	9,1	25,0

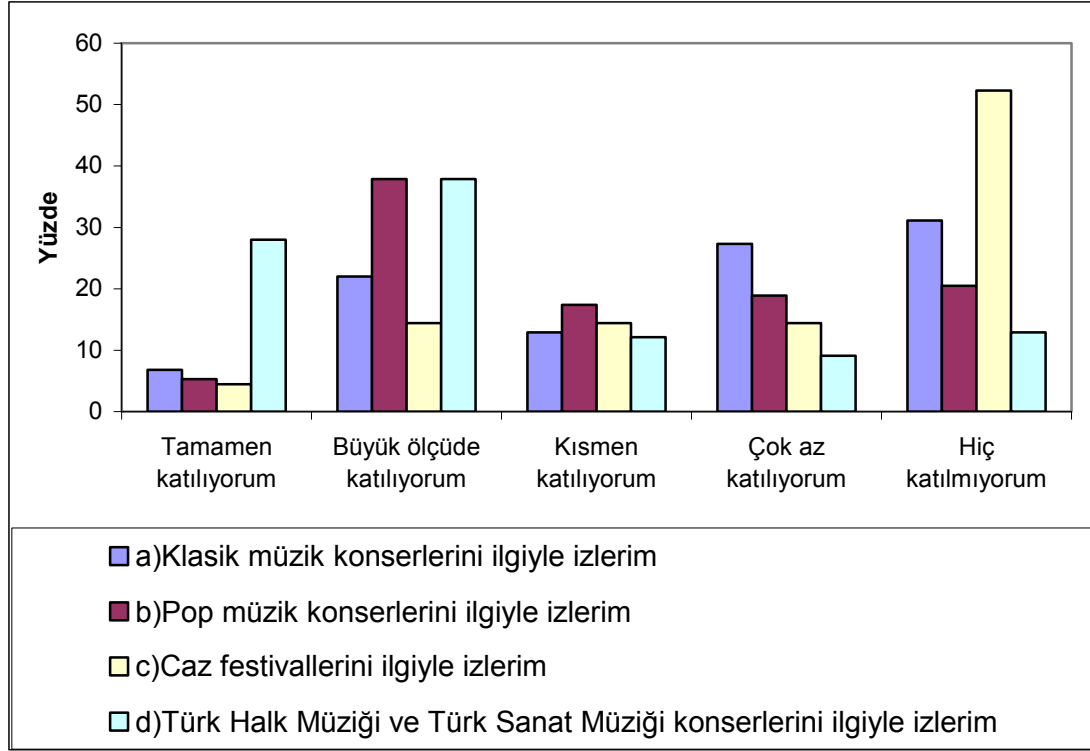


Tablo ve grafikten de görüldüğü gibi *günlük yaşantıda müziksel etkinliklerin takip edilmesine ilişkin* soruların çoğunda öğretmenler seçeneklere hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. “Aktif olarak katıldığım bir ses ya da çalgı topluluğu var” seçeneğine öğretmenlerin %79,5’i hiç katılmıyorum cevabını verirken, “Haftada bir kez bir orkestra ya da operanın konserine mutlaka giderim” ve “Fırsat buldukça konserleri, müzikalleri, vb. takip ederim” seçeneklerinde bu oranlar sırasıyla %64,4 ve %41,7’dir. “Müziksel etkinlikleri takip edemiyorum” seçeneğine öğretmenlerin %31,1’i büyük ölçüde katılmaktadır.

Bu tablodan anlaşılan sonuca göre sınıf öğretmenlerinin maksatlı olarak katıldıkları bir müziksel aktivite bulunmamakta ancak fırsat bulunan durumlarda etkinliklere aktif ya da pasif katılım gözlenmektedir.

Tablo 14. Bireye en çok uyan müziksel etkinliklere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Aşağıdaki müziksel etkinliklerden size en çok uyanı hangisidir?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Klasik müzik konserlerini ilgiyle izlerim	Frekans	5	18	10	22	25
	Yüzde	6,8	22,0	12,9	27,3	31,1
b) Pop müzik konserlerini ilgiyle izlerim	Frekans	4	31	14	15	16
	Yüzde	5,3	37,9	17,4	18,9	20,5
c) Caz festivallerini ilgiyle izlerim	Frekans	3	12	12	12	41
	Yüzde	4,5	14,4	14,4	14,4	52,3
d) Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği konserlerini ilgiyle izlerim	Frekans	22	30	10	7	11
	Yüzde	28,0	37,9	12,1	9,1	12,9



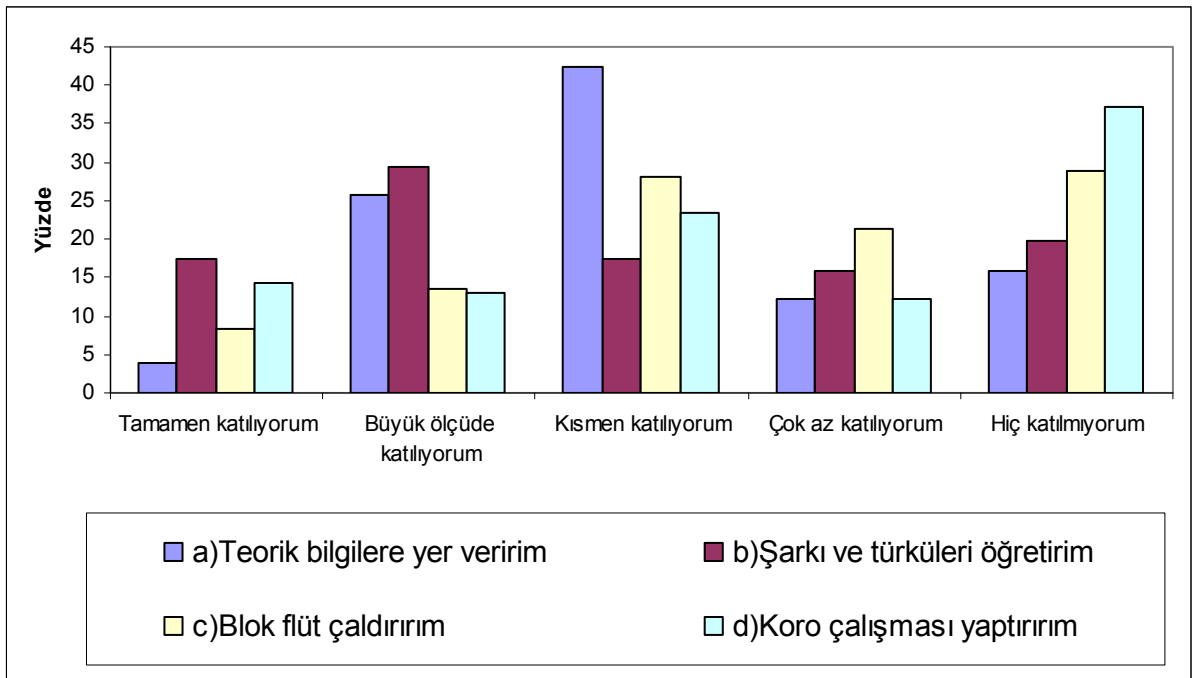
Tablo ve grafikten de görüldüğü gibi “Aktif Caz festivallerini ilgiyle izlerim” seçeneğine öğretmenlerin %52,3’ü hiç katılmıyorum cevabını verirken, “Klasik müzik konserlerini ilgiyle izlerim” seçeneğinde bu oran %31,1’dir. “Pop müzik konserlerini ilgiyle izlerim” ve “Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği konserlerini ilgiyle izlerim” seçeneklerine öğretmenlerin %37,9’u büyük ölçüde katılmaktadır

Tablodaki verilerden yola çıkarak araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin popüler müzik, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği’ne yoğunlukla ilgi duyduğunu söyleyebiliriz.

3.12. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders İçinde uyguladığı Yöntemlere İlişkin Bulgular

Tablo 15. Ders içinde yapılan müziksel etkinliklerde uygulanan yöntemlere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Ders içinde yaptığınız müziksel etkinliklerde uyguladığınız yöntemlere ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Teorik bilgilere yer veririm	Frekans	3	21	34	10	12
	Yüzde	3,8	25,8	42,4	12,1	15,9
b) Şarkı ve türkülerini öğretirim	Frekans	14	24	14	13	15
	Yüzde	17,4	29,5	17,4	15,9	19,7
c) Blok flüt çaldırırım	Frekans	7	11	22	17	23
	Yüzde	8,3	13,6	28,0	21,2	28,8
d) Koro çalışması yaptırırım	Frekans	12	10	18	10	30
	Yüzde	14,4	12,9	23,5	12,1	37,1

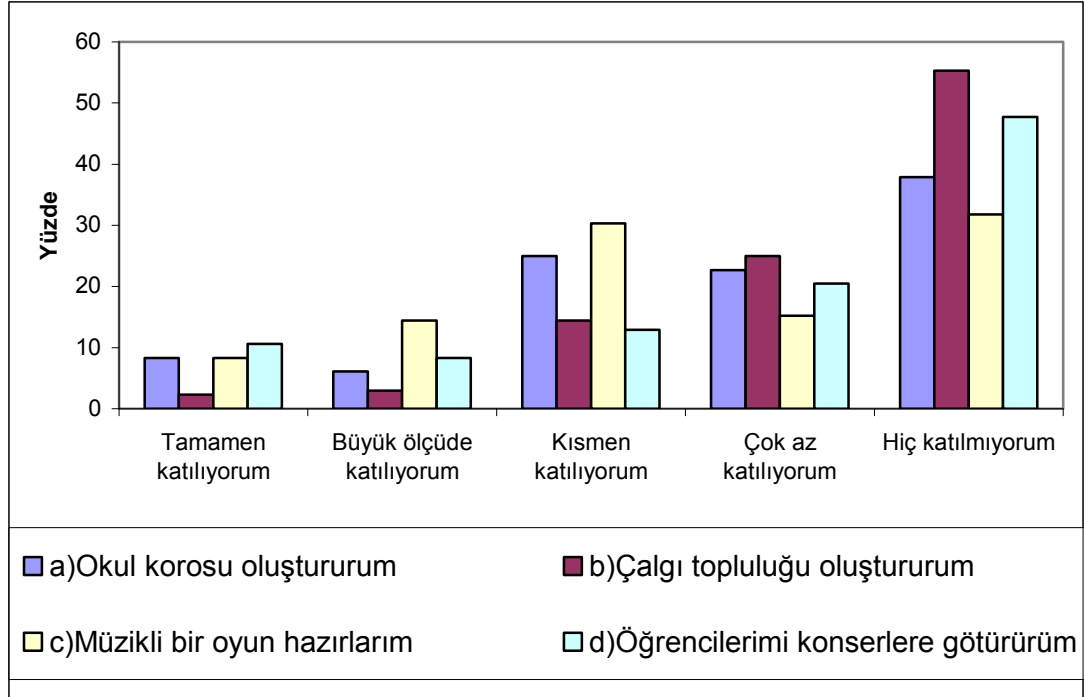


Tablo ve grafikten de görüldüğü gibi “Teorik bilgilere yer veririm” seçeneğine öğretmenlerin %42,4’ü kısmen katıldığını bildirirken, “Koro çalışması yaptırırım” seçeneğine %37,1 oranında hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. “Blok flüt çaldırırım” seçeneğine %28,8 oranında hiç katılmıyorum cevabı alınmışken, “Şarkı ve türkülerini öğretirim” seçeneğine büyük ölçüde katılan öğretmenlerin oranı %29,5’dir.

3.13. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders Dışında Yaptıkları Müziksel Etkinliklere İlişkin Bulgular

Tablo 16. Ders dışında yapılan müziksel etkinliklerde en çok uygulanan seçeneğe ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Ders dışında yaptığınız müziksel etkinliklerde aşağıdaki seçeneklerden en çok hangisini uyguladığınıza katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Okul korusu oluştururum	Frekans	7	5	20	18	30
	Yüzde	8,3	6,1	25,0	22,7	37,9
b) Çalgı topluluğu oluştururum	Frekans	2	2	12	20	44
	Yüzde	2,3	3,0	14,4	25,0	55,3
c) Müzikli bir oyun hazırlarım	Frekans	7	12	24	12	25
	Yüzde	8,3	14,4	30,3	15,2	31,8
d) Öğrencilerimi konserlere götürürüm	Frekans	8	7	10	16	39
	Yüzde	10,6	8,3	12,9	20,5	47,7



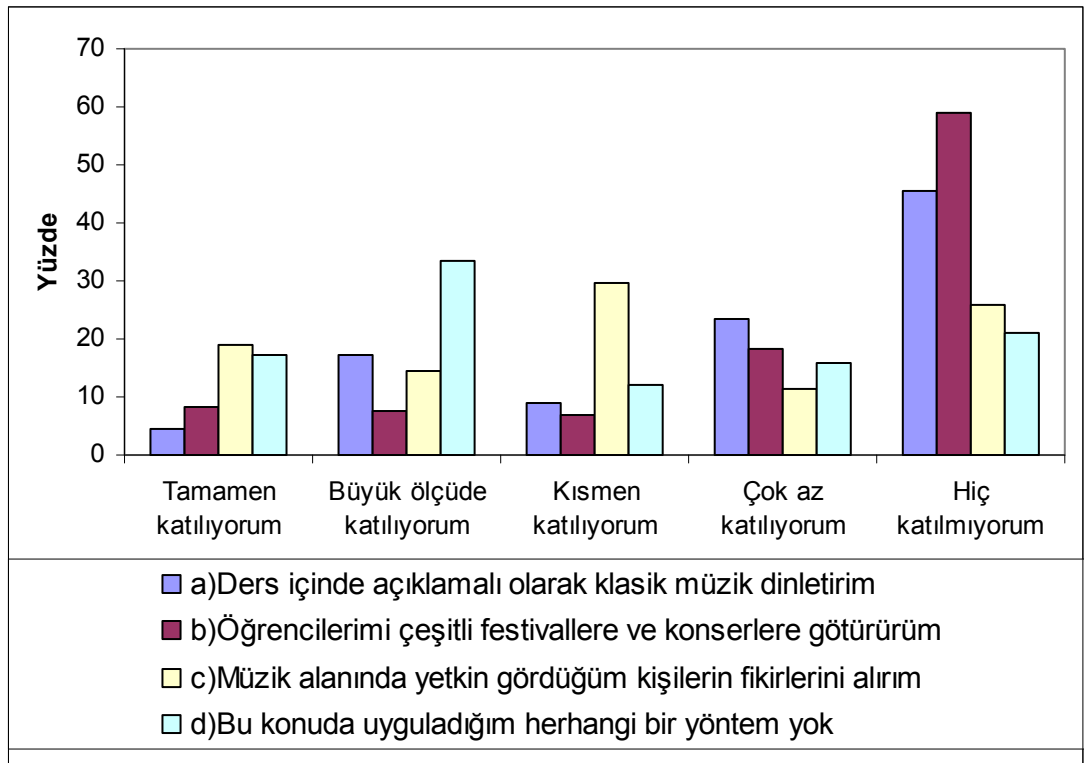
Tablo ve grafikten de görüldüğü gibi *ders dışında yapılan müziksel etkinliklerde en çok uygulanan seçeneğe ilişkin* soruların çoğunda öğretmenler seçeneklere hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. “Çalgı topluluğu oluştururum” seçeneğine öğretmenlerin %55,3’ü hiç katılmıyorum cevabını verirken, “Öğrencilerimi konserlere götürürüm” seçeneğinde hiç katılmıyorum diyenlerin oranı %47,7’dir. Yine aynı şekilde “Okul korusu oluştururum” seçeneğinde hiç katılmıyorum diyen öğretmenlerin oranı %37,9 iken, “Müzikli bir oyun hazırlarım” seçeneğine hiç katılmayanların oranı %31,8’dir.

Elde edilen bulgulardan da anlaşılacağı gibi sınıf öğretmenleri müzik dersinin önemli etkinliklerinden birkaçı olan çalgı topluluğu oluşturma, bir okul korusu oluşturma gibi konularda gerekli olan donanıma tam anlamıyla sahip değildirler. Bu da müzik dersinin gereklerini tam olarak yerine getirilmemesine neden olabilir.

3.14. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müziksel Beğenilerini Geliştirmek İçin Uyguladıkları Yöntemlere İlişkin Bulgular

Tablo 17. Öğrencilerin müziksel beğenilerini geliştirmek için uygulanan yöntemlere ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Öğrencilerinizin müziksel beğenilerini geliştirmek için uyguladığınız yöntemlere ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılıyorum
a) Ders içinde açıklamalı olarak klasik müzik dinletirim	Frekans	4	14	7	19	36
	Yüzde	4,5	17,4	9,1	23,5	45,5
b) Öğrencilerimi çeşitli festivallere ve konserlere götürürüm	Frekans	7	6	5	15	47
	Yüzde	8,3	7,6	6,8	18,2	59,1
c) Müzik alanında yetkin gördüğüm kişilerin fikirlerini alırım	Frekans	15	12	24	9	20
	Yüzde	18,9	14,4	29,5	11,4	25,8
d) Bu konuda uyguladığım herhangi bir yöntem yok	Frekans	14	27	10	12	17
	Yüzde	17,4	33,3	12,1	15,9	21,2

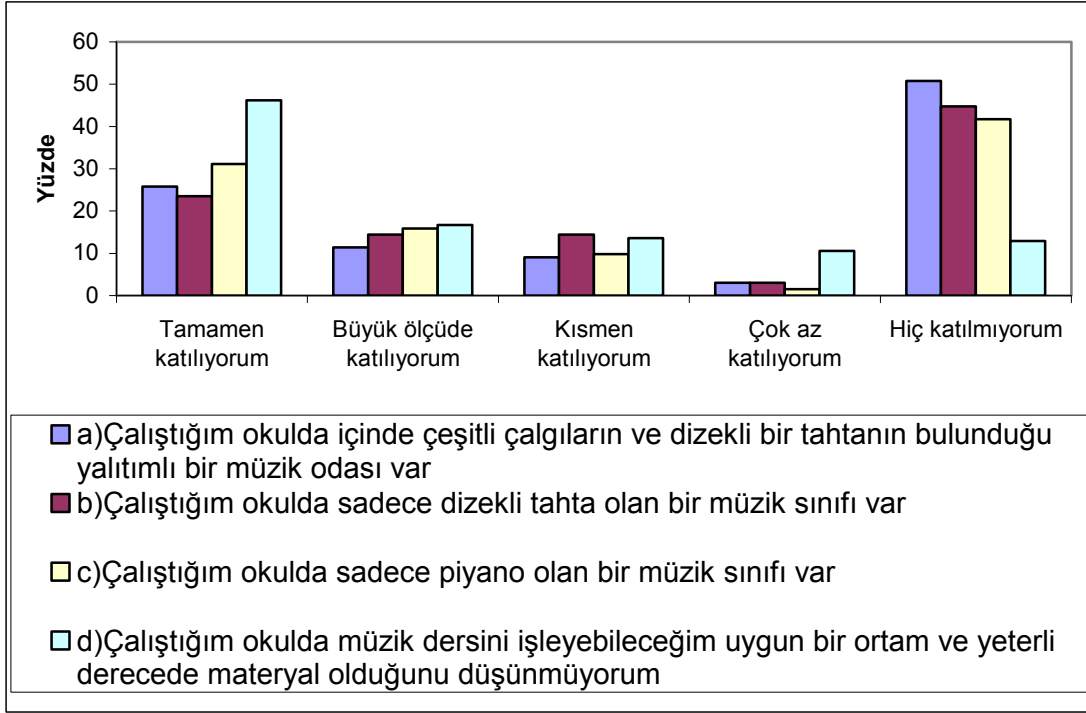


Tablo ve grafikten de görüldüğü gibi “Öğrencilerimi çeşitli festivallere ve konserlere götürürüm” seçeneğine öğretmenlerin %59,1’i hiç katılmıyorum cevabını verirken, “Ders içinde açıklamalı olarak klasik müzik dinletirim” seçeneğinde hiç katılmıyorum diyenlerin oranı %45,5’dir. “Bu konuda uyguladığım herhangi bir yöntem yok” seçeneğine %33,3 ile büyük ölçüde katılıyorum cevabını veren öğretmenler, “Müzik alanında yetkin gördüğüm kişilerin fikirlerini alırım” seçeneğine %29,5’le kısmen katılıyorum demiştir.

3.15. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Müzik Dersi İçin Kullanılan Sınıf Ortamının ve Materyallerin Yeterliliği Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Tablo 18. Müzik dersi için kullanılan sınıf ortamının ve materyallerin yeterliliğine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Çalıştığınız okulda müzik dersi için kullandığınız sınıf ortamının ve materyallerin yeterli olduğuna hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Çalıştığım okulda içinde çeşitli çalgıların ve dizekli bir tahtanın bulunduğu yalıtımlı bir müzik odası var	Frekans	21	9	7	2	41
	Yüzde	25,8	11,4	9,1	3,0	50,8
b) Çalıştığım okulda sadece dizekli tahta olan bir müzik sınıfı var	Frekans	19	12	12	2	35
	Yüzde	23,5	14,4	14,4	3,0	44,7
c) Çalıştığım okulda sadece piyano olan bir müzik sınıfı var	Frekans	25	13	8	1	33
	Yüzde	31,1	15,9	9,8	1,5	41,7
d) Çalıştığım okulda müzik dersini işleyebileceğim uygun bir ortam ve yeterli derecede materyal olduğunu düşünmüyorum	Frekans	37	13	11	9	10
	Yüzde	46,2	16,7	13,6	10,6	12,9



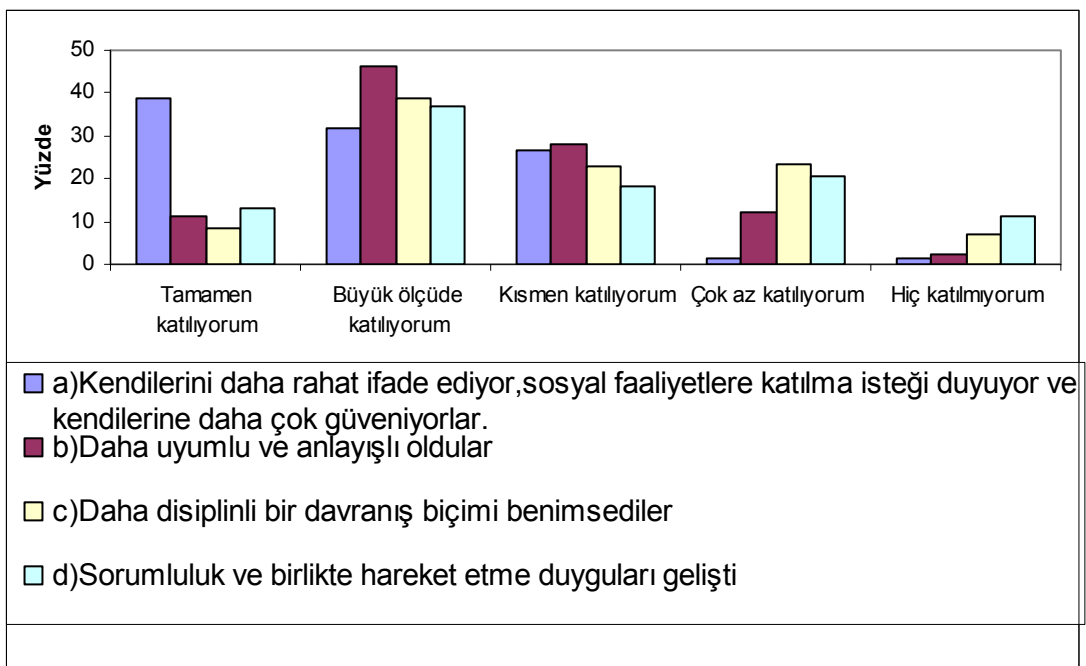
Tablo 18 ve grafik incelendiğinde bireylerin %50,8'i "Çalıştığım okulda içinde çeşitli çalgıların ve dizekli bir tahtanın bulunduğu yalıtımlı bir müzik odası var", %44,7'si "Çalıştığım okulda sadece dizekli tahta olan bir müzik sınıfı var" ve %41,7'si "Çalıştığım okulda sadece piyano olan bir müzik sınıfı var" seçeneğine hiç katılmamaktadır. Diğer yandan "Çalıştığım okulda müzik dersini işleyebileceğim uygun bir ortam ve yeterli derecede materyal olduğunu düşünmüyorum seçeneğine öğretmenlerin %46,2'si tamamen katıldıklarını bildirmişlerdir.

Müzik dersini verimli işleyebilmenin en önemli koşullarından birisi de dersin işlendiği sınıfın fiziki konumunun uygun olup dersi işlemek için gerekli olan materyalleri eksiksiz olarak barındırmasıdır. Sınıf öğretmeni ne kadar donanımlı olursa olsun yine de koşulların uygunsuz ve yetersiz oluşu dersin eksik işlenmesine neden olabilir.

3.16. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışında Yapılan Müziksel Etkinliklere Katılan Öğrencilerin Gösterdikleri Kişisel Davranış Değişiklikleri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 19. Ders içi ve ders dışında yapılan müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin gösterdikleri kişisel davranış değişikliklerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdeler.

Ders içi ve ders dışında yaptığınız müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin aşağıdaki kişisel davranış değişikliklerini gösterdiklerine ne ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılıyorum
a) Kendilerini daha rahat ifade ediyor, sosyal faaliyetlere katılma isteği duyuyor ve kendilerine daha çok güveniyorlar	Frekans	31	26	21	1	1
	Yüzde	38,6	31,8	26,5	1,5	1,5
b) Daha uyumlu ve anlayışlı oldular	Frekans	9	37	22	10	2
	Yüzde	11,4	46,2	28,0	12,1	2,3
c) Daha disiplinli bir davranış biçimi benimsediler	Frekans	7	31	18	19	5
	Yüzde	8,3	38,6	22,7	23,5	6,8
d) Sorumluluk ve birlikte hareket etme duyguları gelişti	Frekans	10	30	15	16	9
	Yüzde	12,9	37,1	18,2	20,5	11,4

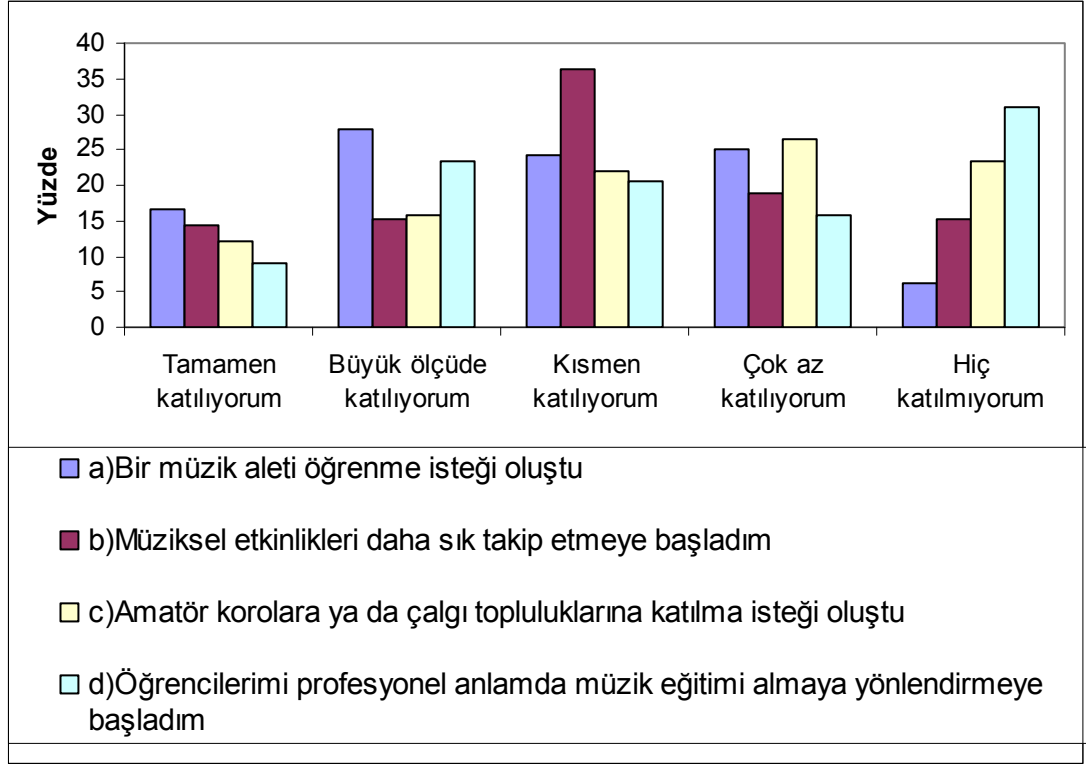


Ders içi ve ders dışında yapılan müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin gösterdikleri kişisel davranışlarla ilgili sorulara verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin genellikle cevaplara büyük ölçüde katıldıkları gözlemlenmektedir. Öğretmenlerin %46,2'si “Daha uyumlu ve anlayışlı oldular” seçeneğine büyük ölçüde katılırken benzer şekilde “Daha disiplinli bir davranış biçimi benimsediler” ve “Sorumluluk ve birlikte hareket etme duyguları gelişti” seçeneklerine de sırasıyla %38,6 ve %37,1 oranında büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %38,6'sı “Kendilerini daha rahat ifade ediyor, sosyal faaliyetlere katılma isteği duyuyor ve kendilerine daha çok güveniyorlar” seçeneğine tamamen katıldıklarını ifade etmiştir.

3.17. Müziksel Etkinliklerin Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Yaşantısına Olan Etkilerine İlişkin Bulgular

Tablo 20. Etkinliklerin Sınıf Öğretmenlerinin müziksel yaşantısına olan etkilerine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelere.

Bu etkinliklerin sizin müziksel yaşantınıza olan etkilerine hangi ölçüde katılıyorsunuz?		Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a) Bir müzik aleti öğrenme isteği oluştu	Frekans	13	23	19	20	5
	Yüzde	16,7	28,0	24,2	25,0	6,1
b) Müziksel etkinlikleri daha sık takip etmeye başladım	Frekans	12	12	29	15	12
	Yüzde	14,4	15,2	36,4	18,9	15,2
c) Amatör korolara ya da çalgı topluluklarına katılma isteği oluştu	Frekans	10	12	18	21	19
	Yüzde	12,1	15,9	22,0	26,5	23,5
d) Öğrencilerimi profesyonel anlamda müzik eğitimi almaya yönlendirmeye başladım	Frekans	7	19	16	13	25
	Yüzde	9,1	23,5	20,5	15,9	31,1



Öğretmenlerin %36,4'ü “Müziksel etkinlikleri daha sık takip etmeye başladım” seçeneğine kısmen katılırken, %31,1'i “Öğrencilerimi profesyonel anlamda müzik eğitimi almaya yönlendirmeye başladım” seçeneğine hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. “Amatör korolara ya da çalgı topluluklarına katılma isteği oluştu” seçeneğine öğretmenlerin %26,5'i çok az katılıyorum cevabını vermiştir. “Bir müzik aleti öğrenme isteği oluştu” seçeneğine büyük ölçüde katılan öğretmenlerin oranı ise %28'dir.

Elde edilen bulgulardan da anlaşılacağı üzere müzik dersi ve bu ders kapsamında yapılan müziksel etkinliklerin sadece öğrencilerin değil, öğretmenlerin yaşantılarına da önemli etkileri vardır.

3.18. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarındaki Müzik Eğitime ilişkin Genel Görüş ve Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular

- Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin %25 ‘i Müzik Eğitimi konusunda hizmet içi eğitim alması gerektiğini,
- Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin %35,4 ‘ü Müzik Dersi’ni işleyebilmek için gerekli olan materyallerin eksiksiz sağlanması gerektiğini,
- Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin %20,6 ‘sı da Eğitim fakültelerinde aldıkları eğitimin daha kapsamlı hale getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusundaki bilgi ve birikimlerini saptamaya yönelik araştırma evreninden küme yöntemiyle seçilmiş, 2'si "A" 2'si "B" ve 2'si "C" tipi olmak üzere 6 okuldan 80 sınıf öğretmenine anket uygulanmış, elde edilen veriler ışığında bazı sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlara ilişkin öneriler sunulmuştur.

4.1.Sonuçlar

Araştırmanın genel bulguları aşağıda maddeler halinde yazılmıştır:

1. Ankete katılan bireylerin %38,6'sı 5- 9 yıl arasında sınıf öğretmenliği yaparken 10- 14 yıl arası görev yapan sınıf öğretmenlerinin oranı da %38,6'dır. Yani ankete katılan bireylerin %77,2 gibi büyük bir oranı 5- 14 yıl arasında görev yapmış olan sınıf öğretmenleridir.
2. Sınıf öğretmenlerinin %46'sı "Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda büyük oranda kullanamadıklarını ifade ederken %25'i buna katılmamaktadır.
3. Sınıf öğretmenlerinin %25'i kendisini teorik açıdan ve uygulama becerisi yönünden eksik bulmaktadır.
4. Sınıf öğretmenlerinin %40,2'si müzik eğitimi konusunda yetersiz olduğunu ifade etmektedir.

5. Sınıf öğretmenlerinin %38,6'sı aldığı eğitimin tamamen teorik bilgiler içermesinden dolayı yeterince uygulama yapamadığını ifade etmektedir.
6. Sınıf öğretmenlerinin %56,1'i müzik dersi için gerekli olan materyalleri (dizekli tahta, piyano, org. vb)eksiksiz kullanamadığını ifade ederken %26,5 'i de görev yaptığı okuldaki materyallerin yeterli olmayışının dersini eksiksiz olarak işleyememesine neden olduğunu belirtmiştir.
7. Sınıf öğretmenlerinin %40,9 'u ses eğitimi konusundaki teorik bilgilerini aktarmakta güçlük çektiğini ifade ederken %37,9 'u bu konudaki bilgi ve birikiminin şarkı ve türkü öğretimi ile sınırlı olduğunu ifade etmiştir.
8. Sınıf öğretmenlerinin %32,6'sı şarkı repertuarı hazırlamak için kaynaklarının yetersiz olduğunu ifade ederken %30,3'ü de şarkı repertuarı oluşturmak için yeterli bilgi ve birikime sahip olmadığını düşünmektedir.
9. Sınıf öğretmenlerinin %64,4'ü öğrencilerine birkaç farklı çalgıdan oluşan küçük bir çalgı topluluğu oluşturacak teorik bilgiye ve uygulama becerisine sahip olmadığını belirtirken, okul şarkılarını seslendirebilecek düzeyde bir çalgı kullanamadığını belirten öğretmenlerin oranı %53'tür.
10. Sınıf öğretmenlerinin %33,3'ü ders içi uygulamalarının blok flüt eğitimi ile sınırlı olduğunu ifade etmiştir.
11. Sınıf öğretmenlerinin %36,4'ü müzik dersini sıklıkla öğrencilerini diğer derslerin sınavlarına hazırlanması için testler uygulayarak değerlendirdiğini ifade ederken %27,3'ü müzik dersini matematik dersi yaparak değerlendirdiğini ve %31,1'i de müzik dersini bir başka dersin konusunu işleyerek değerlendirmedini ifade etmiştir.
12. Sınıf öğretmenlerinin %43,9'u müzik dersini belirli günler ve haftalara yönelik etkinlikler yaparak değerlendirdiğini ifade etmiştir.

13. Sınıf öğretmenlerinin müziğe ilgisi ve yeteneği olan öğrencileri saptamak için yaptığı çalışmaların %40,9'unu gözlem tekniği gelmektedir. Anket çalışmasına ve bir müzik aleti ile öğrencinin duyma yeteneğini ölçme çalışmasına yer vermediğini belirten öğretmenlerin yüzdeleri sırasıyla %41,7 ve %35,6'dır. Öğretmenlerin %35,6'sı ise okuldaki müzik öğretmenine danıştığını ifade etmiştir.
14. Sınıf öğretmenlerinin %33,3'ü müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirmediğini söylerken %28'i sadece matematik dersini işlerken ezbere dayalı olan bazı konuları şarkı ile öğrettiğini ifade etmiştir.
15. Sınıf öğretmenlerinin %36,6'sı okuldaki müzik öğretmeniyle ortak çalışmalar yapmadığını ifade ederken %34,1'i de ihtiyaç duydukça okuldaki müzik öğretmenine danıştığını belirtmiştir.
16. Sınıf öğretmenlerinin %79,5'i aktif olarak katıldığı bir ses ya da çalgı topluluğu olmadığını ifade etmiştir
17. Sınıf öğretmenlerinin %64,4'ü opera ya da senfoni orkestrasının konserlerini takip edemediğini belirtirken hiçbir müzikal etkinliği takip edemeyen öğretmenlerin oranı %31,1'dir
18. Caz festivallerine ve klasik müzik konserlerine ilgi duymayan sınıf öğretmenlerin oranı sırasıyla %52,3 ve %31,1 iken Popüler Müzik, Türk Halk Müziği ve Türk sanat Müziği konserlerini ilgiyle izleyen öğretmenlerin oranı %37,9'dur.
19. Ders içinde yapılan müziksel etkinlikler konusunda sınıf öğretmenlerin %26,2'si teorik bilgilere yer verdiğini belirtirken %29,5'i şarkı ve türkü öğretimine yer verdiğini ifade etmiştir.

20. Ders dışında yapılan etkinlikler kapsamında %37,9'u bir okul korosu oluşturamadığını %31' i de müzikli bir oyun hazırlayamadığını ifade etmiştir.
21. Sınıf öğretmenlerinin %59,1 'i müziksel beğenilerini geliştirmek için öğrencilerini çeşitli konserlere götüremediğini,%45,5'i ders içinde açıklamalı olarak klasik müzik dinletmediğini ifade etmiştir. %29'u bu konuda yetkin kişilere danıştığını ifade ederken %29,5'i ise bu konuda her hangi bir yöntemle başvurmadığını belirtmiştir.
22. Sınıf öğretmenlerinin %50,8'i çalıştığı okulda içinde çeşitli çalgıların ve dizekli bir tahtanın bulunduğuyalıtlı bir müzik odasının olmadığını ifade ederken çalıştığı okulda müzik dersini işleyebileceği elverişli bir ortamın bulunmadığını belirten öğretmenlerin oranı %46,2'dir.
23. Ders içi ve ders dışında yapılan müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin gösterdikleri kişisel davranışlarla ilgili sorulara verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin genellikle cevaplara büyük ölçüde katıldıkları gözlemlenmektedir. Öğretmenlerin %46,2'si öğrencilerin daha uyumlu ve anlayışlı olduklarını düşünmekte,38,6'sı daha disiplinli bir davranış biçimi benimsediklerini ve %38,6'sı da sorumluluk alma ve birlikte hareket etme duygularının geliştiğini ifade etmiştir. Öğretmenlerin %38,6'sı öğrencilerinin kendilerini daha rahat ifade ettiklerini, sosyal faaliyetlere katılma isteği duyduklarını ve kendilerine daha çok güvendiklerini düşünmektedirler.
24. Sınıf öğretmenlerinin %36,4'ü katıldıkları müziksel etkinliklerden sonra müziksel etkinlikleri daha sık takip etmeye başladıklarını,%28' i de bir müzik aleti öğrenme isteğinin oluştuğunu ifade etmiştir.

4.2. Öneriler

- 1) Sınıf öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitime verilen önem arttırılmalı, hazırlanan programda müzik eğitimi ve öğretimi uygulamalı ve teorik olarak dört yıl boyunca yer almalıdır.
- 2) Sınıf öğretmenliği lisans programlarında verilen müzik eğitimi kapsamındaki teorik ve pratik bilgiler dengeli bir biçimde verilmelidir.
- 3) Sınıf öğretmenleri, ses eğitimi konusunda donanımlı olmalı, ilgili yaş grubunun ses sınırlarını bilmeli ve ses sınırlarını aşmayan şarkılar öğretmelidir.
- 4) Sınıf öğretmenliği programlarında sınıf öğretmeni adaylarının mezun olduklarında kullanabilmeleri için okul şarkıları dağarcığı oluşturmaya yönelik çalışmalara yer verilebilir.
- 5) Sınıf öğretmenleri şarkı öğretimi esnasında en az bir çalgıyı kullanabilecek düzeyde olmalıdır.
- 6) Sınıf öğretmenliği lisans programlarında verilen müzik eğitimi kapsamında çalgı eğitime verilen önem arttırılmalıdır.
- 7) Öğrencilerin daha fazla çalgıyı tanımalarını ve çeşitli etkinliklerde kullanmalarını sağlayabilmek amacıyla ilköğretim okullarında seçmeli çalgı dersleri koyulmalı, çalgı kursları açılmalı ve becerisi olan öğrenciler bu kurslara yönlendirilebilir.
- 8) Sınıf öğretmenliği lisans programlarında verilen müzik eğitimi kapsamında müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirme konusunda geniş kapsamlı bir eğitim verilmelidir.
- 9) İlköğretim okullarında müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından verilmesi, bu durumun mümkün olmadığı koşullarda sınıf öğretmenin okuldaki müzik

öğretmeni ile sıkça ortak çalışmalar yapıp fikir alış-verişinde bulunması gerekmektedir.

10) Öğrencilerin ve öğretmenlerin günlük hayatında müziksel ve kültürel etkinliklere katılımlarını arttırmak için konser, opera, bale gibi etkinlikleri tanıtıcı eğitsel geziler düzenlenebilir.

11) İlköğretim okullarında verilen müzik eğitiminin daha iyi nitelikli ve sağlıklı olması için gereken fiziki koşulların(yalıtımlı ve içinde çeşitli çalgıların ve dizekli bir tahtanın bulunduğu bir müzik odası gibi) sağlanması gerekmektedir.

12) Öğrencilerin müziksel yaşantı ve davranışlarında daha kalıcı ve etkili değişiklikler yaratabilmek için, ilköğretim okullarında haftada 1 saat olan müzik ders saatinin arttırılması gerekmektedir.

13) Milli Eğitim Bakanlığı ve yetkin müzik eğitimcileri tarafından müzik eğitime yönelik hizmet-içi eğitim kursları açılabilir.

14) Okullarda düzenli olarak müziksel etkinliklere yer verilmeli ve velilerin de bu etkinliklere katılmaları sağlanıp, okul çevresinde müziksel etkinlikleri tanıtıcı organizasyonlar yapılabilir.

15) Müziksel etkinliklerin etkilerini tüm okula yayabilmek için diğer branş öğretmenlerinin de bu etkinliklerin içinde yer alması sağlanmalıdır.

Tüm bu sonuç ve öneriler eğitimin temellerinin atıldığı ilköğretim okullarında daha sağlıklı ve kaliteli bir eğitim-öğretim sürecinin oluşturulmasını sağlayıp, iyi nitelikli bir müzik eğitimi verebilmenin ve bu eğitimden sorumlu olan tüm öğretmenlerin ve eğitim kuruluşlarının üzerlerine düşen görev ve sorumlulukların önemini ifade etmekte ve müzik derslerini branş öğretmenlerinin yürütmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Konu üzerinde araştırma yapmak isteyenlere öneriler:

- 1) İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin ses eğitimi konusundaki bilgi ve birikimleri araştırılabilir.
- 2) İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin çalgı eğitimi konusundaki bilgi ve birikimleri araştırılabilir.
- 3) İlköğretim okullarında öğrenim gören birinci kademe öğrencilerinin ses sınırları incelenip uygun ses egzersizlerinin ve şarkı dağarcığının bulunduğu methodlar araştırılabilir
- 4) İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin ve öğrenim gören birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin müziksel yaşantılarının boyutları ve günlük hayatlarına yansımaları araştırılabilir.
- 5) Eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin lisans döneminde aldıkları müzik eğitimi ile ilgili kapsamlı bir araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

AYDINLI, Demet (2007) **“Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Şarkı Öğretme Durumu”** Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.

AYKAÇ, Necdet (2005). **“İlköğretimde Aktif Öğretim Yöntemlerini Kullanma ve Eğitim Ortamını Düzenleme Durumunun, Öğrencilerin Derse Karşı Tutumlarına, Sınıf İçi İletişim becerilerine Erişim Düzeylerine ve Kalıcılığa Etkisi ”** Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

BARIŞERİ, Nurtuğ (1974). **“İlköğretim Öğretmen Adaylarının İlkokul Müzik Eğitimine Karşı Olan Tutumlarının Ve Müzik Öğretiminde Kendilerine Olan Güvenlerinin Gelişmesinde Okul Uygulamalarının Önemi”** Ankara: Yargıçoğlu Yayın Dağıtım.

BAŞARAN, İbrahim Ethem (1974). **“Eğitim Psikolojisi”** Ankara: Yargıçoğlu Yayın Dağıtım.

BEBEK, Figen (2007) **“İlköğretimde Ders İçi ve Ders Dışı Müziksel Etkinliklerin Öğrenci ve Öğretmenlerin Müziksel Davranış ve Yaşantılarına Etkileri”** Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.

DOĞAN, Hıfzı-Şadiye Külahçı (1986) **“İlköğretim Okulu Araştırması”** Ankara: MEB Yayınları.

ERTÜRK, Selahattin (1984) **“Eğitimde Program Geliştirme”** Ankara: Yelkentepe Yayınları.

GEDİKOĞLU, Şevket (1971) **“Evreleri Getirdikleri ve Yankılarıyla Köy Enstitüleri”** Ankara: Güneş Yayınları.

GÖKÇE, Erten (2004) **“İlköğretimde Aktif Öğrenmenin Öğrenciler Üzerindeki Etkisi”** Ankara: XII Eğitim Bilimleri Kongresi.Eğitim Bilimleri Derneği.

GÜLCAN, Raif (1988) **“Çağdaş Bir Model İçinde Müzik Eğitimcisi Yetiştirme Önerisi”** Ankara: I. Müzik Kongresi, Kültür Bakanlığı Yayınları.

ÖZEN, Mansur (1994) **“Ankara’daki İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Genel Müzik Eğitiminden Beklentileri”** Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

MÜZED DERGİSİ (2003) Sayı: 6 Ankara: Yelkentepe Yayınları.

SENEMOĞLU, Nuray (2003) **“Türkiye’de Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Uygulamaları, Sorunları, Öneriler”** Süleyman Demirel Üniversitesi, Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 5.

UÇAN, Ali (2004) **“Musiki Muallim Mektebi ve Müzik eğitimi”** Müzed Dergisi,Sayı: 10.

YILDIZ, Gökay (2002) **“Müzik Öğretimi”** Ankara: Anı Yayıncılık.

YÜCEL, Hasan-Âli (1994) **“Türkiye’de Orta Öğretim”** Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

MEB 2002 İstatistikleri (<http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/801.htm>).

www.meb.gov.tr

<http://www.turkcebilgi.com>

EKLER

Ek-I

**T.C. GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN LİSANS DÖNEMİNDE ALDIKLARI MÜZİK
EĞİTİMİNİN MESLEKİ YAŞANTILARINA ETKİLERİ ÜZERİNE BİR
ANKET**

**Hazırlayan:
MELİSA KARAN**

**Danışman
Prof. NURAY ÖZEN**

ANKARA, Şubat, 2008

AÇIKLAMA

Bu anket Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yapmakta olduğum Yüksek Lisans Programı'nın gereği olan tez çalışmamda, verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır Söz konusu araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik dersine yönelik bilgi ve birikimleri ve bu bilgi ve birikimlerin ders içi ve ders dışı etkinliklere yansımaları araştırılmaktadır.

Araştırma sınıf öğretmenlerinin eğitim süreçleri boyunca edindikleri bilgi ve birikimlerinin ders içi ve ders dışı etkinliklere olan etkilerini ve sınıf öğretmenlerinin imkanları doğrultusunda bu dersi işleyiş biçimleri hakkında ipuçları vererek ilköğretim okullarının birinci kademelerinde verilen müzik eğitiminin önemini vurgulamayı amaçlamaktadır. Bu da ancak ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin anket sorularına vereceği içten yanıtlarla gerçekleşecektir.

Anket Sorularını Yanıtlarken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar :

1) 1. sorudan 20.soruya kadar olan bölümde **a,b,c** ve **d** şıklarıyla sıralanmış her madde için sağ tarafta görüşünüze uygun olan **“Tamamen katılıyorum”,”Büyük ölçüde katılıyorum”,”Kısmen katılıyorum”.****Çok az katılıyorum”,”Hiç katılmıyorum”** şıklarının altındaki kutucuklardan birine **“x”** işaretini koymanız yeterli olacaktır.

2) 21 . soru açık uçlu bir sorudur. Görüş ve önerilerinizi maddeler halinde belirtmeniz yeterli olacaktır.

İlgi ve katkılarınıza şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Melisa KARAN
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

ANKET SORULARI

1. Kaç yıldır sınıf öğretmeni olarak görev yapmaktasınız?

a) 5 yıldan az b) 5-10 yıl c) 10-15 yıl d) 15-20 yıl e) 20 yıldan fazla

2. Mesleğe başlamadan önceki eğitim-öğretim sürecinizde edindiğiniz bilgi ve birikimlerin yeterli olduğuna ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda büyük oranda kullanıyorum					
b)Edindiğim bilgileri mesleki yaşantımda kullanmakta güçlük çekiyorum					
c)Edindiğim bilgileri eksiksiz buluyor ve kullanıyorum					
d)Edindiğim bilgileri yetersiz buluyorum					

3. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız müzik eğitimi dersi kapsamında edindiğiniz teorik ve pratik bilgilerinizin sınıf içi etkinliklerinize hangi ölçüde yansıdığını düşünüyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Teorik ve pratik bilgilerimi yeterli buluyorum					
b)Teorik bilgilerimi eksik buluyor ve aktarmada güçlük çekiyorum					
c)Uygulama esnasında güçlük çekiyorum					
d)Kendimi teorik açıdan ve uygulama becerisi yönünden eksik buluyorum					

4. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız müzik eğitimi dersinin ve bu dersin içeriğinin mesleki yaşantınızdaki etkilerine ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Aldığım müzik eğitimi dersi tamamen teorik bilgiler içerdiği için yeterince uygulama yapamıyorum					
b)Aldığım müzik eğitimi dersi teorik bilgileri ve uygulama becerilerini dengeli bir biçimde içerdiği için yeterli buluyorum					
c)Aldığım müzik eğitimi dersini hatırlayamıyorum					
d)Müzik eğitimi konusunda kendimi yetersiz hissediyorum					

5. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız ses eğitiminin yeterli olduğuna ve okul ortamında bu bilgi ve birikimlerinizi eksiksiz olarak aktarabildiğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Ses eğitimi konusundaki teorik bilgilerimi aktarmada güçlük çekiyorum					
b)Bu konudaki bilgi ve birikimim şarkı ve türkü öğretimi ile sınırlıdır.					
c)Aldığım eğitimi yeterli buluyorum ancak materyallerin yetersiz (piyano, org, vb.) oluşu dersimi eksik işlememe neden oluyor					
d)Aldığım eğitimi yeterli buluyor ve bu konu için gerekli olan materyalleri(piyano, org, vb.) eksiksiz kullanabiliyorum					

6.Şarkı repertuarı hazırlamada güçlük çekiyor ve kaynaklarınızı yeterli buluyor musunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Şarkı repertuarımı yeterli buluyor ve güçlük çekmiyorum					
b)Şarkı repertuarı için kaynaklarım yeterli değil					
c)Şarkı repertuarı oluşturmak için yeterli bilgi ve birikime sahip olduğumu düşünmüyorum					
d)Şarkı seçimini işlediğim konuyla bağdaştırmakta güçlük çekiyorum					

7. Mezun olduğunuz eğitim fakültesinde aldığınız çalgı eğitiminin yeterli oluşuna hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Çalgı eğitimi konusundaki teorik bilgimi ve uygulama becerimi yetersiz buluyorum					
b)Bu konudaki ders içi uygulamam blok flüt öğretimidir					
c)Öğrencilerime birkaç farklı çalgıdan oluşan küçük bir çalgı topluluğu oluşturacak teorik bilgiye ve uygulama becerisine sahibim					
d)En az bir çalgıyı uygun okul şarkılarını seslendirebilecek düzeyde kullanıyorum					

8. Müzik dersinde gerekli gördüğünüz durumlarda başka bir dersin konusunu işlediğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Müzik dersini zaman zaman matematik dersi yaparak değerlendiririm					
b)Müzik dersini sıklıkla öğrencilerimin diğer derslerin sınavlarına hazırlanması için testler uygulayarak değerlendiririm					
c)Müzik dersini bazen yetiştiremedeğim derslerin konularını tamamlayarak değerlendiririm					
d)Müzik dersini asla başka bir dersin konusunu işleyerek değerlendirmem					

9. Müzik dersini işleyiş biçiminizde kullandığınız yöntemlerin yoğunluk derecelerine hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Sadece teorik bilgilere yer veririm					
b)Sadece uygulamaya yer veririm					
c)Teorik bilgilere ve uygulamalara gerektiği ölçüde yer veririm.					
d)Belirli günler ve haftalara yönelik etkinliklere hazırlık çalışmaları yaparım					

10. Sınıf içinde müziğe yeteneği olan öğrencileri saptamak için kullandığınız yöntemlerin yoğunluk derecelerine ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Gözlem yaparım					
b)Anket yaparım					
c)Bir müzik aleti ile öğrencimin duyma yeteneğini ölçerim					
d)Okuldaki müzik öğretmenine danışırım					

11. Müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirebildiğinize hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Matematik dersini işlerken ezbere dayalı bazı konuları şarkı ile öğretiyorum					
b)Resim dersini müzik eşliğinde işliyorum					
c)Çeşitli spor faaliyetlerini müzik eşliğinde yaptırıyorum					
d)Müzik dersini diğer derslerle ilişkilendirmiyorum					

12. Okulunuzda görev yapan müzik öğretmeni ya da öğretmenleriyle fikir alış-verişi ve ortak çalışmalar yapıyor musunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Her zaman okuldaki müzik öğretmenine danışır,fikirleri doğrultusunda çalışmalarımı yönlendiririm.					
b)İhtiyaç duydukça okuldaki müzik öğretmenine danışırım					
c)Okuldaki müzik öğretmeni ile sıkça ortak çalışmalar yaparım					
d)Okuldaki müzik öğretmeni ile fikir alış-verişi ve ortak çalışmalarda bulunmuyorum					

13. Günlük yaşantınızda müziksel etkinlikleri hangi ölçüde takip edebiliyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Haftada bir kez bir orkestra ya da operanın konserine mutlaka giderim					
b)Fırsat buldukça konserleri, müzikalleri, vb.takip ederim					
c)Aktif olarak katıldığım bir ses ya da çalgı topluluğu var					
d)Müziksel etkinlikleri takip edemiyorum					

14. Aşağıdaki müziksel etkinliklerden size en çok uyanı hangisidir?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Klasik müzik konserlerini ilgiyle izlerim					
b)Pop müzik konserlerini ilgiyle izlerim					
c)Caz festivallerini ilgiyle izlerim					
d)Türk Halk Mziğı ve Türk Sanat Mziğı konserlerini ilgiyle izlerim					

15. Ders içinde yaptığınız müziksel etkinliklerde uyguladığınız yöntemlere ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Teorik bilgilere yer veririm					
b)Şarkı ve türküleri öğretirim					
c)Blok flüt çaldırırım					
d)Koro çalışması yaptırırım					

16. Ders dışında yaptığınız müziksel etkinliklerde aşağıdaki seçeneklere hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Okul korosu oluştururum					
b)Çalgı topluluğu oluştururum					
c)Müzikli bir oyun hazırlarım					
d)Öğrencilerimi konserlere götürürüm					

17. Öğrencilerinizin müziksel beğenilerini geliştirmek için uyguladığınız yöntemlere ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Ders içinde açıklamalı olarak klasik müzik dinletirim					
b)Öğrencilerimi çeşitli festivallere ve konserlere götürürüm					
c)Müzik alanında yetkin gördüğüm kişilerin fikirlerini alırım					
d)Bu konuda uyguladığım herhangi bir yöntem yok					

18. Çalıştığınız okulda müzik dersi için kullandığınız sınıf ortamının ve materyallerin yeterli olduğuna hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Çalıştığım okulda içinde çeşitli çalgıların ve dizekli bir tahtanın bulunduğu yalıtımlı bir müzik odası var					
b)Çalıştığım okulda sadece dizekli tahta olan bir müzik sınıfı var					
c)Çalıştığım okulda sadece piyano olan bir müzik sınıfı var					
d)Çalıştığım okulda müzik dersini işleyebileceğim uygun bir ortam ve yeterli derecede materyal olduğunu düşünmüyorum					

19. Ders içi ve ders dışında yaptığınız müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin aşağıdaki kişisel davranış değişikliklerini gösterdiklerine ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Kendilerini daha rahat ifade ediyor,sosyal faaliyetlere katılma isteği duyuyor ve kendilerine daha çok güveniyorlar.					
b)Daha uyumlu ve anlayışlı oldular					
c)Daha disiplinli bir davranış biçimi benimsediler					
d)Sorumluluk ve birlikte hareket etme duyguları gelişti					

20. Bu etkinliklerin sizin müziksel yaşantınıza olan etkilerine hangi ölçüde katılıyorsunuz?

	Tamamen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Çok az katılıyorum	Hiç katılmıyorum
a)Bir müzik aleti öğrenme isteği oluştu					
b)Müziksel etkinlikleri daha sık takip etmeye başladım					
c)Amatör korolara ya da çalgı topluluklarına katılma isteği oluştu					
d)Öğrencilerimi profesyonel anlamda müzik eğitimi almaya yönlendirmeye başladım					

21. İlköğretim okulunda görev yapan bir sınıf öğretmeni olarak müzik dersi ilgili belirtmek istediğiniz farklı bir görüş veya öneriniz varsa lütfen maddeler halinde kısaca yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK-II

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ
ANABİLİM DALLARINDA UYGULANAN
MÜZİK DERSLERİNİN İÇERİĞİ VE KREDİ
DAĞILIMI

Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Müzik Derslerinin İçeriği ve Kredi Dağılımı

Dersin Adı-Kodu:İSÖ 211 MÜZİK I					Programın Adı:Sınıf Öğretmenliği		
Yarıyıl	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri						
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması	Diğer	Toplam	Kredi
3	2	-	-	-		2	2
Ders Dili	Türkçe						
Zorunlu Seçm.	Zorunlu						
Ön şartlar	Yok						
Dersin İçeriği	Eğitimde müzik, rolü ve içeriği; temel müzik bilgileri, nota yazmanın doğası ve amacı, çalgı ve ses eğitimine giriş, toplu çalma ve söyleme; yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme okuma ve yazma çalışmaları.						
Dersin amacı	Dersin içeriği doğrultusunda öğrenciyi yetiştirebilme.						
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Eğitimde müziğin rolünü ve içeriğini bilir. Nota yazar. Grupla ve tek olarak blokflüt çalar. Grupla ve tek olarak şarkı söyler. Yaratıcılığı gelişir. Müziksel işitme okuma ve yazma becerisi kazanır. Müzikalitesi gelişir.						
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	Kır Çiçekleri (Muammer Sun)Blokflüt ve Org İle Müzik Eğitimi (Prof. Dr. Salih Akkaş), Blokflüt İle Müzik Eğitimi (Salih Aydoğan; A. Aydın İlik, İlk Öğretim Okullarında Müzik(İsa Coşkuner), (Musiki Temel Bilgisi), A Adnan Saygun, Toplu Ses Eğitimi1 Saip Egüz, Müzik 1, Müzik Öğretimi Eğitim Fakülteleri Ve Sınıf Öğretmenliği Bölümleri İçin Prof. Dr. Salih Akkaş.						
Hafta	Konular						
1	Tanışma, dersin içeriği hakkında öğrenciyi bilgilendirme.						
2	Temel müzik bilgileri: Nota ve ses bilgisi.						
3	Temel müzik bilgileri: Portede notaların yerleri, blokflüt’ün tanıtılması.						
4	Temel müzik bilgileri: 2/4 lük ölçü, dörtlük ve sekizlik notalarla ezgi çalışması.						
5	Dördüncü hafta konularının pekiştirilmesi ile ilgili ezgi çalışması.						
6	3/4 lük ölçü, noktalı sekizlik ve dörtlük notalarla ilgili ezgi çalışması.						
7	Altıncı hafta konularının pekiştirilmesi ile ilgili ezgi çalışması, toplu çalma ve söyleme.						
8	Vize sınavı						
9	4/4 lük ölçü, dörtlük, sekizlik ve onaltılık notalarla ezgi çalışması.						
10	Dokuzuncu hafta konularının pekiştirilmesi ile ilgili ezgi çalışması.						
11	Si bemol sesi ile ilgili ezgi çalışması, toplu çalma ve söyleme.						
12	Do diyez sesi ile ilgili toplu çalma ve söyleme.						
13	Si bemol ve do diyez sesleri ile ilgili toplu çalışma ve söyleme.						
14	Genel tekrar						

Dersin Adı-Kodu: İSÖ 301 Müzik Öğretimi					Programın Adı:Sınıf Öğretmenliği		
Yarıyıl	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri						
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması	Diğer	Toplam	Kredi
5	2	2	-	-		4	3
Ders Dili	Türkçe						
Zorunlu / Seçmeli	Zorunlu						
Ön şartlar	Yok						
Dersin İçeriği	İlköğretimde birinci kademedeki müzik ders programının incelenmesi, müziğin diğer derslerle ilişkileri, ilköğretim birinci kademedeki uygulanan müzik öğretim, yöntem ve teknikleri, performansın değerlendirilmesi, müzik öğretiminde sınıf yönetimi, müzik becerilerinin geliştirilmesi, dinleme, söyleme, çalma ve besteleme çalışmaları.						
Dersin Amacı	Dersin içeriği doğrultusunda öğrenciyi yetiştirebilme.						
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	İlköğretim birinci kademedeki ders programını, müzik öğretim yöntem ve tekniklerini ve müziğin diğer derslerle ilişkisini bilir. Müzik öğretiminde sınıf yönetimini bilir. Dinleme, söyleme, çalma ve besteleme becerileri gelişir.						
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	Kır Çiçekleri (Muammer Sun)Blokflüt ve Org İle Müzik Eğitimi (Prof. Dr. Salih Akkaş), Blokflüt İle Müzik Eğitimi (Salih Aydoğan; A. Aydın İlik, İlk Öğretim Okullarında Müzik(İsa Coşkuner), (Musiki Temel Bilgisi), A Adnan Saygun, Toplu Ses Eğitimi1 Saip Egüz, Müzik 1, Müzik Öğretimi Eğitim Fakülteleri Ve Sınıf Öğretmenliği Bölümleri İçin Prof. Dr. Salih Akkaş. İlköğretimde Müzik Öğretimi Birinci Kademe (Doç. Gökay Yıldız), Temel Müzik Eğitimi (Muammer Sun), Müzik Öğretimi (Prof. Dr. Ali Uçan), Müzik Öğretimi (Halil B. Yönetken: Mithat Fenmen: Haz. Ahmet Say), Çeşitli Ders Notları.						
Hafta	Konular						
1	Dersin içeriği hakkında bilgilendirme.						
2	.Müzik öğretimi yöntem ve teknikleri						
3	İstiklal marşının doğru söylenmesi ve sınıf yönetimi.Müzik öğretimi ile ilgili uygulama çalışmaları.						
4	Belirli gün ve haftalarla ilgili parça öğretimi. Müzik öğretimi ile ilgili uygulama çalışmaları.						
5	Belirli gün ve haftalarla ilgili parça öğretimi. Müzik öğretimi ile ilgili uygulama çalışmaları.						
6	Belirli gün ve haftalarla ilgili parça öğretimi. Müzik öğretimi ile ilgili uygulama çalışmaları.						
7	Belirli gün ve haftalarla ilgili parça öğretimi. Müzik öğretimi ile ilgili uygulama çalışmaları.						
8	Vize sınavı						
9	Her öğrenci tarafından İstiklal Marşının söylenmesi ve yönetilmesi.						
10	Her öğrenci tarafından İstiklal Marşının söylenmesi ve yönetilmesi.						
14	Genel tekrar.						